

DZIEŃ POMORSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Najlepiej 10 str. Naczelny Redaktor przyjmuje codziennie od godz. 12-2 w pol. Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza Konto czekowe P. K. O. Nr 160-311 Cena numeru w Toruniu i na prowincji gr. 20

Oddziały: Gdańsk, Stadtgraben 6, telefon 214-94 — Gdynia, ul. 10 lutego, tel. 15-44 — Grudziądz, Sienkiewicza 9, tel. 442. Wełnerowo, Gdańska 4, telefon 64, — Bydgoszcz, ul. Mostowa 6, tel. 22-18, — Inowrocław, ul. Dworkowa 3, telefon 312.

Rok IV. Toruń, środa 17 lutego 1932 Nr. 38

Kopalnie śląskie płoną Groźba strajku w Zagłębiu Węglowym

Katowice, 16. 2. (PAT.). Pożar, jaki wybuchł na kopalni w Orzegowie trwa w dalszym ciągu. Ogień, który przedostał się na powierzchnię szybu został umiejscowiony dzięki energicznej akcji straży, jednakże w głębi szybu li się węgiel koksujący. O ile nie zajdą nie przewidziane okoliczności, pożar zostanie stłumiony w ciągu paru dni.

Katowice, 16. 2. (PAT.). Wczoraj w nocy szybie „Nikisz” kopalni w Janowie nastąpił wybuch gazu.

Okoliczności wybuchu przedstawiają się następująco: Przed dwoma tygodniami wybuchł w tymże szybie pożar, który umiejscowiono i szybko izolowano. Przed paru dniami zauważono szczeliny w tamie izolującej. Wobec tego przystąpiono do jej naprawy. Pracowało nad tem 14 robotników. Z przyczyn narazie nie wyjaśnionych nastąpiło zerwanie tamy i przedostający się z oparzył pracujących ludzi. Wybuch był bardzo silny, że robotnicy zostali odrzucony na znaczna odległość i jeden z nich zmarł, dwóch innych zostało ciężko poparzonych. Pozostała część robotników uciekła bez szwanku.

Katowice, 16. 2. (PAT.). Pożar w kopalni Gothard trwa w dalszym ciągu. Z głębi szybu wydobywają się kłęby dymu. Akcja kopalnicza kierowana jest przez naczelnika urzędu górniczego w Królewskiej Hucie — Kieszka.

Wczoraj rano uszczelniono pozostałe szyby. W godzinach popołudniowych koło kopalni ratownicza zaopatrzona w maski przeżyła wężowe onuściła się w głąb, objętych katastrofą celem zapoznania się z okolicznościami, w jakich powstał wybuch gazów.

Katowice, 16. 2. (PAT.). W związku z eksplozją gazów w kopalni Nikisz w Janowie przybył do Katowic profesor akademii górniczej w Krakowie dr. Budryk, który w towarzystwie naczelnika okręgowego urzędu górniczego inż. Kossutha i rady górniczego inż. Luwickiego udał się do szybu, nawiedzonego katastrofą celem zapoznania się z okolicznościami, w jakich powstał wybuch gazów.

Sytuacja strajkowa w zagłębiu węglowym zaostrza się

(o) Warszawa, 16. 2. (Tel. wł.). W zagłębiu Krakowskim i Dąbrowskim sytuacja ulega pogorszeniu. Mimo kilkakrotnej interwencji inspektora pracy nie doszło do porozumienia między górnikami a pracodawcami w sprawie 8-proc. obniżenia płac. Górnicy odrzucają warunki podania przemysłowców.

Inspektor pracy w Sosnowcu zwrócił się do górników z propozycją o przekazanie sporu w ręce arbitra, wyznaczonego przez rząd. Centralny Związek Górników jednak arbitraż odrzucił. Ta droga więc upada. Jako jedyna droga wyjścia pozostaje narzucenie w formie prawnej 8-proc. zniżki płac.

Mimo, że sytuacja uległa zaostrzeniu, nie należy przesądzać, że dojdzie do strajku. Należy zaznaczyć, że SYTUACJA W PRZEMYSLE WĘGLOWYM W ZWIĄZKU ZE SPADKIEM FUNTA ANG. I WOBEC NAGROMADZENIA SIĘ WIELKICH ZAPASÓW WĘGLA JEST BARDZO CIĘŻKA. Strajk ewentualny osłabiłby tylko masy robotnicze.

Bank gdański zniżył stopy dyskontowa

Bank gdański utrzymujący dotychczas przedową stopę dyskontową w wysokości 10 proc. wprowadził z dniem dzisiejszym dla edyskontowania tegoż banku stopę, zniżoną do 8 proc. Celem posunięcia banku ma być umożliwienie bankom prywatnym, korzystającym z kredytu redyskontowego w banku gdańskim obniżenie stopy od dyskonta weksli swych klientów.

Sosnowiec, 16. 2. (PAT.). Sytuacja w dniu wczorajszym na terenie kopalni Zagłębia Dąbrowskiego przedstawiała się jak następuje: Prawie wszystkie kopalnie pracują normalnie. Strajkuje jedynie w dalszym ciągu załoga kopalni Modrzejów. W kilku kopalniach panuje t. zw. świetówka. We wtorek wieczorem upły-

wał termin prekluzyjny, wyznaczony przez inspektora pracy dla wypowiedzenia się stron w kwestji ewentualnego arbitrażowego rozstrzygnięcia konfliktu, które większość związków odrzuca. Stanowisko rady zjazdu przemysłowców nie zostało jeszcze zdecydowane.

Sprawy pomorskie dziś na plenum Sejmu

(o) Warszawa, 16. 2. (Tel. wł.). Na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia sejmowego znajduje się projekt ustawy o przedłużeniu okresu urzędowania organów samorządowych w województwach pomorskim i poznańskim.

Na zasadzie tego projektu bieżący okres urzędowania rad gminnych i miejskich oraz niepłatnych sołtysów i ławników w gminach miejskich i niepłatnych członków magistratów miast na obszarze tych województw zostanie

przedłużony do czasu ukonstytuowania się organów samorządowych, powołanych do wydawania nowych przepisów wyborczych. Ustawa ta wejdzie w życie z dniem ogłoszenia.

Pozatem na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia znajduje się również zgłoszony przez ministra przemysłu i handlu projekt ustawy o likwidacji Komitetu Floty Narodowej. Na zasadzie tego projektu Komitet Floty Narodowej ulegnie likwidacji, którą przeprowadzi Minister Przemysłu i Handlu.

Obniżki uposażeń nie będzie Jedynie emerytury zostaną zmniejszone

(o) Warszawa, 16. 2. (tel. wł.). W związku z pogłoskami o zniżce płac wiceminister skarbu Starzyński przyjął delegatów międzyzwiązkowego komitetu pracowniczego, reprezentującego 13 organizacji urzędniczych. Wicemin. Starzyński oświadczył, że rząd nie planuje żadnych zniżek uposażeń

urzędniczych. Zniżka dotyczyć będzie jedynie emerytur i w tej sprawie rząd wniesie nowelę do Sejmu.

Również stawki na fundusz emerytalny będą podwyższone.

W środę ta sama delegacja ma być przyjęta przez premiera Prystora.

Trzech z trzydziestu

Wynik śledztwa w sprawie napadu hitlerowców na Polaków

Królewiec, 16. 2. (PAT.). W wyniku śledztwa w sprawie napadu bojówki hitlerowskiej na obywateli polskich Abkiewiczów w Królewcu wykryto trzech sprawców, których oddano

do dyspozycji prokuratora. Identyczności pozostałych napastników w ilości 30 kilku osób nie ustalono.

Zjazd harcerstwa polskiego w Niemczech

Katowice, 16. 2. (PAT.). W niedzielę odbył się w Bytomiu zjazd harcerzy polskich w Niemczech. Na zjazd przybyło 100 delegatów ze wszystkich ośrodków harcerstwa polskiego w Niemczech oraz delegaci z polskich organizacji, jak Związku Polaków w Niemczech i Polskiego Katolickiego Towarzystwa Szkolnego. Zjazdowi towarzyszył dr. Nawrocki. Z

przedstawionych zjazdowi sprawozdań z działalności wynika, że związek liczy około 1000 członków. Po referacie naczelnika harcerstwa polskiego w Niemczech Kwietniewskiego dokonano wyboru zarządu. Na prezesa wybrano p. Webera z Bytomia. Zjazd wysłał depesze do bratnich organizacji w Polsce.

Czyżby nowy Juteborg i Bia Torbagy?

Bomba pod pociągiem międzynarodowym Rzym-Paryz

Paryż, 16. 2. (tel. wł.). Pociąg międzynarodowy Rzym-Paryz uległ katastrofie w pobliżu Marsylii. Prawdopodobnie zachodzi tutaj zamach bombowy. W chwili, kiedy pociąg przejeżdżał przez wiadukt rozległ się huk głośniejszy eksplozji. Parowóz, wagon bagażowy i restauracyjny oderwały się od reszty pociągu. Parowóz stoczył się z wysokiego nasypu w dół i wpadł na dom, druzgocząc jego ścianę.

kazało się, iż szyny były pocięte i porozrywane, tak, iż przypuszczają, że podłożono tutaj bombę z lontem.

Paryż, 16. 2. (PAT.). Całą noc ubiegłą oraz wczoraj przed południem w miejscowości pod Marsylią, gdzie dokonany został zamach na pociąg, trwały prace nad reperacją toru kolejowego.

Katastrofa wydarzyła się w ciemnościach tak, iż wśród pasażerów powstała wielka panika, mimo że same skutki katastrofy nie były na szczęście dla pasażerów groźne, gdyż tylko 3 osoby odniosły lekkie obrażenia.

Eksplozja nastąpiła w jadącym za lokomotywą wagonie restauracyjnym. Wskutek wybuchu wagon oderwał się od lokomotywy i od wagonów za nim znajdujących się, po czym spadł z szyn i stoczył się z nasypu wysokości około 10 metrów. Spadając, wóz zahaczył o słup telegraficzny, który wyrwał z ziemi, a następnie spadł na znajdującą się u podnóża

Min. Zaleski konferuje z min. Tardieu

Genewa, 16. 2. (PAT.). Wczoraj po południu minister Tardieu odbył konferencję z ministrem Zaleskim oraz przedstawicielami Malej Ententy.

„Polonia Restituta” na piersiach zasłużonych uczonych

Warszawa, 16. 2. (PAT.). Wczoraj, dn. 15 bm. p. minister wyznań relig. i ośw. publ. Janusz Jędrzejewicz w obecności podsekretarza stanu ks. dr. prof. Żongolowicza oraz majora Owstonki, szefa biura personalnego dokonał dekoracji orderem „Odrodzenia Polski” szeregu osób. — Krzyżem komandorskim z gwiazdą odznaczony został dr. Mieczysław Michałowicz, profesor uniwersytetu w Warszawie, krzyżem komandorskim dr. L. Kolankowski, prof. uniwersytetu wileńskiego i dyrektor biblioteki ordynacji Zamojskich w Warszawie, dr. St. Różycki, prof. uniwersytetu poznańskiego, ordynat Edward Krasieński, fundator biblioteki muzeum im. Krasieńskich w Warszawie.

Choroba p. Wojewody Pomorskiego

Pan Wojewoda Pomorski Kirtiklis z powodu choroby nie opuszcza mieszkania i w dniach najbliższych urzędować nie będzie.

Bilans handlowy tematem obrad komitetu ekonomicznego ministrów

Warszawa, 16. 2. (PAT.). W poniedziałek, dn. 15 bm. odbyło się pod przewodnictwem p. premiera Prystora posiedzenie komitetu ekonomicznego ministrów. Obrady poświęcone były sprawie bilansu handlowego.

Kłamfa i odwołania...

Berlin, 16. 2. (PAT.). „Welt am Montag” dementuje wiadomość, podaną przez „Angriff” a zaprzeczoną przez Polską Agencję Telegr. o rzekomej koncentracji wojsk polskich na Pomorzu.

Dwa mecze „Cracovii” w Czechosłowacji

Praga, 16. 2. (PAT.). W sobotę i niedzielę odbyły się dwa mecze drużyny hokejowej „Cracovia”, gdzie rozegrała dwa mecze z miejscowymi drużynami. W Witkowicach Cracovia odniosła zwycięstwo nad wojskową reprezentacją hokejową w stosunku 2:0. Obie bramki zdobył Wołowski. Drugiego dnia Cracovia spotkała się w Opawie z Tropauer E. W. Zawody zakończyły się zwycięstwem Tropauer E. W. w stosunku 4:1.

Idea rozbrowienia i polska tradycja

Minister Zaleski we wstępie do swej wielkiej i ważkiej mowy, wygłoszonej na konferencji rozbrowieniowej wspominał, że Polska „ze względu na swe tradycje historyczne i swe położenie geograficzne przy zbiegu tak licznych szlaków inwazji... ze szczególnem zainteresowaniem musi śledzić sprawy, które figurują na porządku dziennym konferencji”.

Istotnie, gdyby uczestnicy konferencji rozbrowieniowej w Genewie znali bliżej historię naszej Ojczyzny, musieliby z pewnością uznać, że Polska z natury swych tradycji historycznych i swego położenia geograficznego, jest doskonałym, przyrodzonym poniekąd znawcą w dziedzinie spraw pokoju i rozbrowienia. Polska nie prowadziła nigdy, na przestrzeni swych tysiącletnich dziejów — wojen zaborczych. Wojny polskie czasów piastowskich — są to wojny obronne wobec nacisku zaborczych germańskich, oraz wojny o zjednoczenie rozproszonych dzielnic Polski. Poza to militarne dzieje Polski wyczerpują się w odpięciu inwazji Niemców, Tatarów, Turków, Szwedów, wreszcie Moskwy i Prus. Granice swe rozszerzała Polska nie drogą podbojów, ale na drodze unji dobrowolnej

Przykład z XVIII w.

Polska jest jedynym państwem w Europie, jeśli nie na świecie całym, które dało praktyczny przykład rozbrowienia się w w. XVIII-ym. Ale właśnie dlatego, że za swój przedwczesny idealizm Polska poniosła tak surową karę, że swój błąd historyczny Polska musiała okupić półtorawiekową blisko niewolą i rozdarciem, potokami krwi i nadludzkim cierpieniem swych najlepszych synów, właśnie dlatego Polska ma prawo i obowiązek **PRZESTRZEC INNE PAŃSTWA I NARODY**, by nie dały się wprowadzić w śmiertelną zasadzkę, gdzie czyha na nie zguba — syreniami głosami tych, którzy nucą hymny pokoju, ostrząc zarazem zatruty oręż skrytobójstwa przeciwko swym sąsiadom.

Właśnie w imię swych historycznych tradycji i doświadczeń, Polska ma obowiązek poprzeć inicjatywę Francji, która zmierza do tego, by również i na terenie międzynarodowym ustalić należyty stosunek między siłą i prawem. Die Macht ist eben so Recht — siła jest prawem — głosi moralność polityczna Niemiec. Idzie ona jeszcze dalej i głosi cynicznie: Macht vor Recht — siła przed prawem. Inicjatywa Francji zmierza do tego, by **SILĘ ODDAĆ NA USŁUGI PRAWA**, by idea prawa nie była bezsilna.

Zagadnienie rozbrowienia moralnego

Polska musi domagać się tego samego, jeśli konferencja rozbrowieniowa nie ma się rozplynąć w bezpłodnej gadaninie, stworzenia takich warunków i gwarancji bezpieczeństwa, by „narody o złej woli” nie mogły ryzykować napaści. Jak najostrożniejsze zarządzenia w tym względzie Polska, narówni z Francją, może przyjąć spokojnie, w tej pewności, że nigdy państwa te nie będą zaliczone do „narodów o złej woli”.

Dlatego właśnie, i znowu zgodnie z naszą tradycją historyczną, minister Zaleski na czoło zagadnień rozbrowieniowych wysuwa zagadnienie rozbrowienia moralnego.

Istotnie, to jest ogniskiem całej sytuacji. Niewiele pomóc mogą zakazy formalne. „Narody o złej woli” zawsze do wódzic będą, że ciężkie armaty — to rury kanalizacyjne, fosgen i iperyt — to niewinne środki farbiarskie, zaś organizacje „cywilne”, które posiadają i chronią surowo swych sekretów wojskowych — to niewinna zabawka sportowa. Właśnie w chwili, gdy odbywa się konferencja rozbrowieniowa, Hitler zaprezentował korespondentom pism zagranicznych w Berlinie swe oddziały „szturmowe”, które reprezentują, jak sam głośno wyznał, **400-TYSIĘCZNA ORGANIZACJĘ ZBROJENĄ**. Domniemany kandydat na prezydenta Rzeszy niemieckiej dla którego marszałek Hindenburg jest osobistością zbyt „pokojową”, dał tu doskonałą ilu-

strację, jak dalece postąpiło „rozbrowienie moralne” u bezpośredniego sąsiada Polskiego.

Dobra wola a zdradziecki podstęp

Polska, zgodnie ze swą tradycją historyczną, nie jest i nigdy nie będzie państwem agresywnym, zaborczym. Ale własne nasze, tak ciężkie doświadczenia historyczne dają nam prawo do wskazania innym, potężnym nawet współuczestnikom narad nad rozbrowieniem i utrwaleniem pokoju, gdzie się zaczyna **GRANICA POMIĘDZY DOBRĄ WOLĄ A POMIĘDZY OBLUDNYM I ZDRADZIECKIM PODSTĘPEM**.

Niemcy mają inne cele na widoku. Żądają oni zrównania zbrojeń wbrew klauzulom Traktatu Wersalskiego, dotyczącym ograniczenia rezerw, materiału wojennego systemem bezpośrednim itp. Wyrownanie to pociągnęłyby za sobą albo **wzmocnienie stosunkowe siły zbrojnej Niemiec**, albo też rewizję traktatu poko-

jowego. Tak czy owak, korzyści stąd płynące byłyby zawsze po **STRONIE NIEMIEC**. Z projektem konwencji zwalczają one najintensywniej ograniczenia budżetowe, środek krepujący chęci wyłamania się z przyjętych postanowień. Jest to zrozumiałe, gdy się uwzględni niedopatrzenie traktatu pokojowego w stosunku do Niemiec, który, nie uwzględniając tego zakazu, umożliwił Niemcom doskonalenie swego aparatu wojennego.

Identyczne ustosunkowanie Rzeszy Niemieckiej należy odnieść do ograniczenia i kontroli lotnictwa cywilnego, które Niemcy rozbudowały z wyraźnym przeznaczeniem wojennym.

Najzupełniej słusznie powiedział przedstawiciel Stanów Zjednoczonych Gibson, że **DOBRY SĄSIAD JEST NAJLEPSZĄ GWARANCJĄ BEZPIECZENSTWA**. Polska niestety, nie jest w tej sytuacji, by pochwalić się mogła „dobrymi sąsiadami”.

Inicjatywa Polski w Genewie Projekt zrealizowania rozbrowienia moralnego

Delegacja polska na Konferencji Rozbrowieniowej złożyła przewodniczącemu konferencji min. Hendersonowi propozycję, dotyczącą stopniowego zrealizowania rozbrowienia moralnego.

Tekst tej rezolucji brzmi: „Powołując się na swe memorandum z dnia 17 września 1931 r. Rząd polski, przekonany o absolutnej konieczności zrealizowania rozbrowienia moralnego we wszystkich dziedzinach życia publicznego, pozostającego pod kontrolą organów państwowych i pragnąc ułatwić prace konferencji dla zmniejszenia i ograniczenia zbrojeń przez stworzenie atmosfery wzajemnego zaufania — ma zaszczyt sugerować konferencji, by natychmiast zajęła się następującymi propozycjami:

Reforma w prawodawstwie narodowym.

Wobec tego, że obowiązujące prawodawstwo poszczególnych krajów niedostatecznie biorą pod uwagę nowe konieczności, wynikające z ewolucji stosunków międzynarodowych i ograniczają się do ochrony interesów często narodowych, Rząd polski proponuje zająć się

przystosowaniem ustaw narodowych do obecnego stadium rozwoju życia międzynarodowego. Studium miałyby na celu określenie całej kategorii czynów, sprzecznych z dobrymi stosunkami międzynarodowymi i niebezpiecznych dla pokoju świata, jak np. publiczne podburzanie do wojny, propaganda, zmierzająca do skłonienia państw, by pogwałcić prawo międzynarodowe, umyślne rozpowszechnianie fałszywych lub zniekształconych wiadomości oraz fałszywych dokumentów, mogących zakłócić stosunki między państwami. Rezultat tego studium pozwoliłby na zawarcie pierwszej konwencji międzynarodowej, obowiązującej państwa do wprowadzenia do ich prawodawstwa represyj ustalonych w ten sposób deliktów.

Prasa.

Wobec tego, że dzienniki i czasopisma działają na prądy opinii publicznej i mają przez to znaczny wpływ na życie międzynarodowe, Rząd polski proponuje zwołanie w jak najszerszym czasie konferencji reprezentantów związków zawodowych dziennikarzy i

„Gołabek” pokoju Brueninga

Propozycja niemiecka w sprawie rozbrowienia, zapowiedziana przez kanclerza Brueninga w jego przemówieniu na konferencji rozbrowieniowej, jest już gotowa.

Według pogłosek Niemcy mają odrzucić a limine wszelkie warunki natury politycznej, jak: wzmocnienie autorytetu Ligi Narodów i jej siły wykonawczej, zastosowanie sankcyj i t. p. Równocześnie Niemcy powołując się na fakt, że wielka siła zbrojna niemiecka w chwili podpisywania Traktatu Wersalskiego zdołała przejść w bardzo krótkim czasie na krańcowo odmienną organizację (!) minimalny stan pokojowy, oraz minimalny stan materiału wojennego — sądzą, że przejście innych państw na stopień rozbrowienia równy niemieckiej w terminie dość szybkim leży w granicach praktycznych możliwości. (W takim razie musielibyśmy się uzbroić aż po zęby!)

Najbardziej sensacyjną, konkretną propozycją, jaką Niemcy wysuwają jest, wedle pogłosek, zniesienie przez wszystkie państwa powszechnego obowiązku służby wojskowej, tak jak to ma miejsce w Rzeszy Niemieckiej na skutek Traktatu Wersalskiego, oraz powszechny zakaz fabrykowania i używania wszelkiego rodzaju broni agresywnej: ciężkiej artylerji, czołgów, samolotów bombardowych, pancerników, łodzi podwodnych, oraz broni chemicznej i bakteriologicznej.

wydawców, celem przestudjowania zarządzeń, które mogłyby być powzięte dla zapewnienia realizacji idei rozbrowienia moralnego w dziedzinie prasowej. Konferencja ta mogłaby też radzić nad konkretnymi propozycjami, zawartymi w memorandum polskiem z dnia 17-go września 1931 r. Rezultaty prac tej konferencji mogłoby służyć za podstawę zarówno akcji rządów jak i akcji zawodowych organizacji dziennikarskich.

Wychowanie.

Wobec tego, że przyszłość pokoju zależy od ducha, w jakim wychowuje się młode pokolenie i biorąc pod uwagę, że wszelkie wysiłki w kierunku zorganizowania wspólnoty międzynarodowej będą daremne, jeśli mentalność młodzieży nie będzie skierowana ku pokojowi jako najwyższemu dobru, Rząd polski proponuje stopniowe realizowanie przez zobowiązania międzynarodowych zaleceń i sugestji dawniej ustalonych. W związku z tem należy zwrócić uwagę na to, że **pożądane jest podanie ogólnej rewizji podręczników szkolnych**, wprowadzenie w uczelniach wszelkiego stopnia nauczania o Lidze Narodów, o współpracy międzynarodowej i o życiu innych narodów, jak również zachęta ze strony rządów do zbliżenia pomiędzy studentami i ciałem nauczycielskim poszczególnych krajów.

Radjo, kino, teatr.

Wobec tego, że na opinie publiczną mają wpływ wszelkiego rodzaju manifestacje kulturalne, jak radjo, kino, teatr. Rząd polski proponuje powzięcie zarządzeń w celu zapobieżenia w tej dziedzinie nadużyciom, niebezpiecznym dla dobrego porozumienia między narodami. O ile chodzi o radjo, to Rząd polski uważa, że uczynionoby poważny krok na przed przez zawarcie konwencji ogólnej w tej dziedzinie. Biorąc pod uwagę, że filmy i sztuki teatralne są naogół poddane cenzurze urzędów publicznych, Rząd polski proponuje, by państwa zobowiązały się zakazać wyświetlania filmów i przedstawień teatralnych, zdolnych rozjątrzyć stosunki międzynarodowe, z drugiej zaś strony popierać np. przez uwolnienie od podatków, filmy i przedstawienia propagandy pokojowej.

Uwagi ogólne.

Rozumie się samo przez się, że zrealizowanie koncepcji, dotyczących stanowiska rządów wobec działalności jednostek, pozbawionem byłoby wszelkiej wartości, jeśli państwa w swych wzajemnych stosunkach nie respektowały zasadniczej idei rozbrowienia moralnego. Omawiane tu dzieło nie będzie pełne, jeżeli polityka zagraniczna państw nie będzie w zgodzie z wysiłkami, czynionymi przez nie na rzecz rozbrowienia moralnego.

Procedura.

Rząd polski proponuje przekazanie sprawy rozbrowienia moralnego komisji głównej, która niewątpliwie zechce powierzyć podkomisji zadanie opracowania koniecznej lub koniecznych konwencji”.

Bez przerwy podburzają przeciw Polsce

Fantastyczne opowieści wojenne w prasie niemieckiej

W ostatnim czasie niemiecka prasa codzienna publikuje coraz częściej fantastyczne opowieści wojenne, których autorowie malują urzeczywistnienie niemieckich marzeń odwetowych w odniesieniu do Polski, Francji i Anglii. To, co jednak uczynił w tym kierunku nacjonalistyczny dziennik niemiecki „Koenigsberger Allgemeine Zeitung”, wychodzący w Królewcem, wykracza daleko poza granice zwykłej sensacji. Otóż dziennik ten, publikując w odcinku powieści, osnutą na tle wojennym, zaopatruje ją w fantastyczny tytuł: **„Telegram iskrowy: Napać na Prusy Wschodnie”**.

Tytuł tej powieści sprawia na pierwszy rzut oka wrażenie, jakoby wojsko polskie przekroczyło już granicę Prus Wschodnich.

W oknie wystawowym księgarni Danelha wyświetlono telegram, z tytułem powyższej powieści, a później mapę Prus Wschodnich, na której zaznaczone były miejscowości, zajęte rzekomo przez Polaków. Całość zapatrzone napisem: „Soll es bus dahin kommen?” Przed oknem wystawowym zbierali się ludzie, dyskutując nad możliwością wkroczenia wojsk polskich do Prus Wschodnich. Wystawa u Danelha była zreżną reklamą dla książki „Telegram iskrowy”.

W przytoczonym wyżej przypadku chodzi o wydaną w nakładzie firmy wydawniczej Gerbard Stalling w Oldenburgu książkę Hansa Nitram p.t. „Achtung! Ostmarkenrundfunk! Polnische Truppen haben heute nacht die ostpreussische Grenze

ueberschritten.” Przygotowania polskie — według tej książki — zostały opracowane do szczegółów. W przededniu najsławniejszego na Prusy Wschodnie, na specjalnym zebraniu, w willi majora Caesalskiego, na które zaproszono jedynie zaufane osoby, generał Nowotmierski przedstawia zebranym szczegóły działań ze strony polskiej. „Nikt w Polsce — mówi generał — poza Prezydentem, majorem Caesalskim, kapitanem Wrenskim i mną nie wie, że droga wojsk naszych zostanie skierowana na Prusy Wschodnie, zamiast na Warszawę (wojska polskie kończyły wtedy manewry nad granicą)... Obsadzenie zdobytego terenu nastąpi jutro przez zaalarmowane ochotnicze formacje. Sokoli po raz wtóry zdadzą egzamin. Jak Panowie wiedzą, wyposażenie Niemiec w broń naskutek postanowień traktatu wersalskiego jest tego rodzaju, że wogóle nie będą się mogli one bronić (!!!) Niemcy trzymają się ściśle (!) postanowień traktatu wersalskiego, co mamy do zawiązania przedewszystkiem Francji. Całe nasze przedsięwzięcie jest przechadzka do Królewc...”

Takie i temu podobne fantazje drukują z pełną lubością niemieckie dzienniki w odcinkach powieściowych, **judząc bezustannie do walki z polskością i zatruwając atmosferę**. Cel takiej roboty jest oczywiście przejrzysty — chodzi przecież o wytwarzanie i utrzymanie atmosfery niepewności, z której ostatecznie różne nie-spodzianki wyjdzie mogą.

Samorząd i państwo

Fachowe kierownictwo i kontrola

Projekt ustawy o zmianie ustroju samorządowego spotkał się z ostrą krytyką działaczy, oceniających samorząd z politycznego punktu widzenia, bądź też wzdychających w samorządzie coś odrębnego od Państwa i przeciwstawiającego się Państwu, czy też jego władzom centralnym. Kto jednak ocenia samorząd jako jedną z form administrowania Państwem przy pomocy organów obywatelskich, niezależnych od rządu, ale podlegających jego kontroli, ten przyznać musi, iż omawiany projekt zadaniem tym odpowiada w sposób znakomity.

Zasada doboru ludzi.

Ustrój samorządu zawiera pewne ramy dla swobodnej działalności organów, pochodzących z wyborów i rządzących się w ramach obowiązujących ustaw i przepisów. Ordynacja wyborcza zawiera zasady doboru ludzi do poszczególnych organów samorządu. Im lepszy dobór ludzi, tem większą swobodę można pozostawić danemu samorządowi, tem większem zaufaniem może obdarzać go Państwo. Gdy jednak swobodny wybór wprowadzić może do samorządu ludzi, którzy nie dorosli do swego zadania w służbie publicznej, lub którzy wykorzystają chcieliby samorząd dla innych celów niż przewidzianych ustawami, w takim razie Państwo musi mieć dostateczną ilość środków, by temu wszystkiemu kres położyć. Ustrój samorządu i ordynacja pozostają z sobą w ścisłym stosunku: im bardziej surowa i przeczona jest ordynacja wyborcza, tem większe kompetencje można pozostawić samorządowi. Gdy ordynacja wyborcza jest liberalna, tem silniejszym musi być nadzór władz rządowych, tem silniejsza ingerencja tych władz w sprawy samorządu. W b. zab. austrj. powiązanie władz państwowych z samorządem było słabe, gdyż ordynacja wyborcza oparta na systemie podatkowym, cenzusie inteligencji i reprezentacji interesów dawała gwarancję starannego doboru organów samorządowych. W b. zab. pruskim, gdzie ordynacja była oparta na podobnych zasadach, zaufanie państwa do samorządu było tak wielkie, iż np. sejmik powiatowy miał prawo wyboru landrata czyli starosty (z wyj. Poznańskiego, gdzie obawiał się rząd pruski przewagi elementu polskiego).

Czynnik silnej władzy wykonawczej.

Gdy za czasów Polski niepodległej wprowadzono na terenie b. zaboru pruskiego 5-cio przymiotnikowe prawo wyborcze do samorządu bez zmiany jego ustroju, okazało się to w dalszych skutkach niepomyślnem. Gorzej byłoby, gdyby na terenie województw południowych wprowadzić system 5-cio przymiotnikowych wyborów bez zmiany ustroju samorządu opartego na bardzo liberalnych zasadach. Samorząd byłby narażony na bardzo ciężką próbę i Państwo miałoby niemal z nim kłopot.

Projekt ustawy wniesiony przez Rząd do Sejmu zapobiega tym wszystkim brakom: daje bardzo liberalną ordynację wyborczą opartą na najbardziej demokratycznych podstawach, — jednakże do ustroju samorządu wprowadza czynnik silnej i fachowej władzy wykonawczej, rozbudowuje silnie kontrolę wewnętrzną i zabezpiecza dla Państwa bardzo silny nadzór — upoważniający władze rządowe do wkroczenia gdy dana jednostka samorządowa gospodaruje źle lub przekracza ustawowy zakres działania. Na podkreślenie zasługuje też druga wybitna zaleta projektu: daje on jednolite podstawy ustrojowe samorządu dla całego Państwa, bez różnicy na warunki narodowościowe, gospodarcze, kulturalne i wyznaniowe. Jeżeli postanowienia ustawy mogą wydawać się zbyt surowe dla obszarów jednolitych narodowościowo i państwowo wyrobionych, trzeba liczyć się z tem, iż równocześnie muszą być one wystarczające dla obszarów o mniejszem wyrobieniu państwowem, gdzie samorząd może być wykorzystywany dla celów wrogich państwowości polskiej. Dlatego ustawa musi pozostać nadzorowi państwowemu dostateczny za-

sób środków, aby mógł on przeciwdziałać w bez tego rodzaju wypadków.

Rekomia pozytywnej pracy.

Pozatem zasługują na uwagę dalsze momenty uwzględnione w ustawie: dzięki racjonalnej ordynacji wyborczej odsuwa ona politykę z samorządu, dając możność powoływania wartościowych i zasłużonych obywateli do pracy w samorządzie, pozatem wprowadzając czynnik zawodowy do samorządu, daje wła-

dzom wykonawczym silne oparcie o czynnik fachowy, zapewniający w samorządzie ciągłość pracy. Jest rzeczą oczywistą, iż stawiając wysoki wymaganie kierowniczym władzom samorządu przyłoży Rząd należyta uwagę, aby obsada władz nadzorczych, które czuwać mają nad samorządem oparta była również na czynniku fachowym i wyrobionym społecznie. Dr. Kazimierz Duch poseł na Sejm.

W rocznicę koronacji Ojca św. Piusa XI.

Na zdjęciu drugiem podajemy fragment z uroczystego nabożeństwa w katedrze św. Jana w Warszawie. Na zdjęciu tem na prawo obok grona kapłanów widzimy p. Prezydenta R. P. (X), dalej na prawo nuncjusza Apostolskiego w Warszawie (XX).

Noworozporządzenie Min. Skarbu ustanawia ryczałt podatku obrotowego

Ministerstwo skarbu opracowało i wysłało do ogłoszenia zgodnie z nowelą do ustawy o podatku przemysłowym rozporządzenie zryczałtowania podatku obrotowego dla drobnych płatników.

Rozporządzenie ustanawia ryczałt podatku obrotowego za lata 1932 i 1933 dla przedsiębiorstw handlowych III i IV kategorii, prowadzących: handel towarowy, sprzedaż napojów chłodzących, sprzedaż książek, magle oraz maszyny do czesania wełny.

Zryczałtowaniu ulega również podatek obrotowy przedsiębiorstw rzemieślniczych i rzemieślniczych, posiadających karty rzemieślnicze oraz przedsiębiorstw dorożkarskich i furmańskich, o ile wykupują świadectwa przemysłowe VI, VII i VIII kategorii, a przeciętny ich obrót w latach 1928, 1929 i 1930 nie przekroczył kwoty w Warszawie i w miejscowościach, zaliczonych do I-szej klasy 45.000 zł, w innych zaś miejscowościach 35.000 złotych.

Również ulega zryczałtowaniu podatek obrotowy przedsiębiorstw rzemieślniczych, nawet jeżeli nie posiadają karty rzemieślniczej oraz dorożkarskich i furmańskich jeżeli tylko wykupują świadectwa przemysłowe VIII kategorii i nie zatrudniają więcej jak jednego pracownika najemnego.

Dalej podlega zryczałtowaniu podatek ob-

rotowy przedsiębiorstw skupu zawodowego wykupujący świadectwa przemysłowe IV kategorii, jeśli obrót ich przeciętny w latach 1928, 1929 i 1930 nie przekroczył sumy 20.000 zł.

Do rozporządzenia dołączona jest tabelka podziału przedsiębiorstw podlegających zryczałtowanemu podatkowi obrotowemu. Przedsiębiorstwa handlowe podzielone są w tej tabelce na 43 grupy. Do grupy I-szej, a więc do najniższej, zaliczone są przedsiębiorstwa, których obrót średni nie przekracza 3 tys. zł. rocznie. Te przedsiębiorstwa opłacają podatek obliczony łącznie z 10% dodatkiem nadwyżczajnym i podatkiem na rzecz samorządów w sumie 40,5 zł. rocznie. Do grupy ostatniej, a więc 43 zaliczone zostały przedsiębiorstwa, których obrót przeciętny nie przekracza 45.000 złotych. Opłacają one podatek obrotowy wraz z dodatkami w wysokości 600,75 zł. rocznie.

Wymiar zryczałtowanego podatku ustala urzędy skarbowe na podstawie przeciętnego obrotu za lata 1928, 1929 i 1930, względnie tylko za lata 1929 i 1930 w wypadkach, jeżeli dane przedsiębiorstwo w 1928 r. nie istniało. Na tej podstawie przedsiębiorstwa zaliczone będą do jednej z 43 grup płatniczych. Podatnicy otrzymają nakazy płatnicze na ten podatek za obydwa lata do dnia 31 marca r. b. Podatek ten płatny będzie w czterech równych ratach:

Błogosławieństwo Ojca św.

Z okazji 10-lecia pontyfikatu Ojca Świętego, p. Prezydent Rzplitej i Marszałek Piłsudski wystosowali do Ojca Świętego depesze gratulacyjne, na które Ojciec Święty odpowiedział w serdecznych słowach, przesyłając swe ojcowskie błogosławieństwo dla obu Dostojników i dla całej Polski.

List posła Byrki do marszałka Sejmu

Prezes komisji budżetowej p. Byrka wystosował wczoraj list następujący do p. marszałka Sejmu.

„Pana posła Wojciecha Trąpczyńskiego przywołałem w toku obrad Komisji Budżetowej dwukrotnie do porządku z powodu nieodpowiedniego zachowania się. Pan poseł Trąpczyński — mimo pouczenia z mej strony — nie skorzystał z prawa odwołania się przeciw tym karom do Komisji Regulaminowej, lecz w toku rozpraw budżetowych, wytoczył tę sprawę na posiedzeniu Sejmu, przedstawiając ją w sposób niezgodny ze stanem faktycznym.

Nie będę reagował na inwektywy w wywodach P. Posła Trąpczyńskiego przeciw mnie osobiście skierowane, pozwalam sobie jednak w interesie powagi Komisji Budżetowej prosić JW. Pana Marszałka o spowodowanie, by fakty, które były przyczyną przywołania Pana Posła Trąpczyńskiego do porządku, zostały we właściwy sposób ustalone.”

List ten p. Marszałek skierował do komisji regulaminowej.

Polska, Prusy i Niemcy

Pod takim tytułem ukazała się świeżo w wydawnictwie W. G. Korna w Wrocławiu książka Fryderyka Schinkla. Wystąpienie Schinkla zasługuje na szczególną uwagę ze względu na niecodzienne ujęcie przez Niemca zagadnienia polsko-niemieckiego oraz ze względu na ciekawe wnioski, jakie autor książki wyciąga z przedstawionych rozważań. Zdaniem Sch. system pruski, stanowiący w zrozumieniu polskiem dzisiaj rzekomo wyłącznie niebezpieczeństwo dla Polski, nie może być identyfikowany z polityką wschodnią Rzeszy przed r. 1914. „Podjęcie polityki osiedleńczej w stylu przedwojennym nie rokuje na zasadzie doświadczeń ówczesnych wielkich nadziei”. Rozwiązanie kwestji polskiej w państwie niemieckim widzi autor w stworzeniu z terenów mieszanych autonomicznych jednostek, związanych luźno z Rzeszą.

15 kwietnia, 15 lipca, 15 października i 15 grudnia. Niewypłacone w terminie sumy ściągane będą przymusowo, odwołania mogą odnosić się tylko do spraw niesłusznego pociągnięcia do płacenia podatku w formie zryczałtowanej oraz do niewłaściwego zaklasowania. Odwołania wnosić należy do dnia 1 maja.

Wyłączone zostały z pod zryczałtowania przedsiębiorstwa, które powstały po 31 grudnia 1929 r., dalej przedsiębiorstwa, obowiązane do publicznego ogłaszania bilansu urzędowi skarbowemu deklaracją, oświadczającą, że od początku roku prowadzą prawidłową księgowość.

Więcej optymizmu!

Apel Ojca św. do kaznodziejów

Ojciec św. przyjmując dorocznym zwyczajem kaznodziejów wielkopostnych, wygłosił przy tej okazji dłuższe przemówienie na temat panującego kryzysu światowego.

Znajdujemy się — mówił Ojciec św. — w okresie dwóch konferencyj międzynarodowych, po których wiele spodziewa się świat, coraz bardziej pograżający się w pesymizm. Mamy nadzieję, że Opatrzność przyjdzie nam z pomocą i ręka Boska wesprze i zastąpi rękę ludzką. Dzieje wykazywały zawsze niemoc ludzką przy rządzeniu sprawami świata, albowiem sprawy jego posłuszne są ręce Boskiej a nie woli ludzkiej. Kryzys doby obecnej odczuwa się nie tylko w stosunkach międzynarodowych i politycznych,

odczuwa się go również wewnątrz każdej rodziny. Kaznodzieje winni oświecać sumienia i zwracać uwagę, że wszyscy jesteśmy w ręku Boga, choć o Nim zapomnia się nawet tam, gdzie rozprawia się o losach narodów. To zapomnienie o Bogu w sferach mężów stanu, kierujących polityką narodów, w sferach bankierów, finansistów, wojskowych i innych, stojących u góry, naśladowane jest przez szerokie masy. Wzbudzone już zostało uczucie miłosierdzia, wobec tego jednak, że statystyki wykazują wciąż znaczną ilość bezrobotnych w poszczególnych krajach, że nędza wciąż rośnie, wiele jeszcze uczynić trzeba wysiłków, by pomóc potrzebującym. Dlatego też dalszym obowiązkiem kaznodziejów jest przypomina-

wiernym o cierpieniach ich bliźnich i nawoływać do niesienia im pomocy. Ponadto słowami swymi nieść mają pociechę i podnosić na duchu. Świat dzisiejszy stworzył sobie pogańską wiarę w to, jakoby pieniądź był celem, do którego winien zmierzać i jemu wszystko poświęcać. Tymczasem już św. Grzegorz Wielki powiedział: bogactwa człowieka stały się jego kołcami.

W końcu ze szczególnym naciskiem podkreślił Ojciec św., że nauki, jakie wygłaszają kaznodzieje w czasach obecnych odznaczać się powinny optymizmem, który jest równoznaczny z nadprzyrodzoną cnotą nadziei, stanowiącą podstawę życia duchowego.

Nieprawdziwe pogłoski

W niektórych pismach opozycyjnych ukazała się notatka o pogłoskach, iż z dniem 1 kwietnia płace urzędników państwowych na prowincji będą obniżone o 10 proc., natomiast płace urzędnicze w Warszawie nie zostaną zredukowane.

Wobec tej pogłoski miarodajne kółła rządowe oświadczyły, że ani w rządzie, ani w żądanych kółłach rządowych nikt o tem nie mówi i że nikt sprawą obniżki pensji na prowincji w Warszawie nie zajmuje się.

Racjonalizacja odżywiania

Doniosła inicjatywa Warszawskiego T-wa Higienicznego

Zdrowie ludzkie, a co zatem idzie, i życie, w pierwszym rzędzie zależą od tego, czem i jak się człowiek żywi. Słusznie też w świecie lekarskim utrwała się przekonanie, iż źródłem znacznej liczby chorób człowieka są błędne, a przeważnie nieświadome wykroczenia przeciwko zasadom racjonalnego żywienia. Duże rozpowszechnienie w dzisiejszych czasach chorób na tle przemiany materji, a więc artretyzmu, kamieni wątrobianych i nerkowych, nieżytów żołądka i kiszek i t. p., dowodzi niedostatecznej świadomości w społeczeństwie zasad racjonalnego żywienia.

Przez nieznaną i stale sprzeniewierzenie się zasadom racjonalnego żywienia ludzie rujną swój najcenniejszy skarb — zdrowie, a gdy go już nadwyręzą lub zrujną, udają się o pomoc do lekarzy, pod opiekę medycyny. Ta jednak nie w każdym wypadku i nie w całej pełni może zadrżać z łemu, bo główną przyczyną w postaci nieracjonalnego żywienia, mimo przepisów i zaleceń lekarza, nie zawsze może być usunięta wskutek tego, że kuchnie i zakłady dzisiejsze nie są prowadzone, ani higienicznie ani dietetycznie. Medycyna nie powinna ograniczać swoich bezpośrednich zainteresowań i działalności do gabinetów lekarskich, ambulatorjów i sal szpitalnych, winna ona objąć również kuchnie i zakłady żywienia.

Wiedza ludzka w dziedzinie budowy, odbudowy i przemiany materji stoi dziś nieomal na poziomie nauki ścisłej. Trzeba tylko tę wiedzę umieć praktycznie wykorzystać. Któż to ma zrobić? Najbardziej nawet wykwalifikowani przedstawiciele t. zw. sztuki kulinarnej nie potrafią, bo nie mają przygotowania naukowego, a ich kunszt, skądinąd bardzo wartościowy i pożyteczny, opiera się na empiryce i ze ścisłą wiedzą nie wiele ma wspólnego. Czy nie czas zatem oddać praktyczne kierownictwo techniki żywienia człowieka jedynie w powołane ręce — lekarzy, specjalistów - gastronomów, uzbrojonych w całokształt wiedzy z zakresu higieny, fizjologii i psychologii żywienia?

Ze względu na zapowiadany z inicjatywą prezydenta Massaryka międzynarodowy zjazd w sprawie racjonalnego żywienia człowieka, omawiana sprawa nabiera szczególnej aktualności. Wyprowadzając inne kraje, Polska poczyniła już odpowiednie kroki, a mianowicie: od roku zgorą przy Warszawskim T-wie Higienicznym istnieje wydział racjonalizacji żywienia, a jeszcze wcześniej lekarze, członkowie spółdzielni spożywców „Braterstwo”, utworzyli sekcję higieniczno-lekarską, pod której kontrolą znajdują się prowadzone przez spółdzielnie zakłady. Staraniem

Skoncentrowane promienie słoneczne w butelce, to Tranowa Emulsja Scotta — najlepsza i najtańsza odżywka witaminowa. Emulsja Scotta krzepi ciało i wzmacnia odporność organizmu przeciwko skrofotom, krzywicy (angielskiej chorobie) i chorobom zakaźnym, jak: grypa, koklusz i gruźlica. Emulsja Scotta jest łatwa do strawienia i przyjemna w smaku i dlatego przez dzieci chętnie przyjmowana. Walory te posiada tylko prawdziwa Emulsja Scotta! Dla naszych dzieci niema nic lepszego!

tych instytucyj zorganizowany został cykl odczytów, mających na celu uświadomienie i zainteresowanie szerokiego ogółu społeczeństwa zagadnieniami racjonalnego żywienia. Praktyczne rozwiązanie sprawy zależy wszakże od ustosunkowania się do niej z jednej strony lekarzy, a z drugiej zakładów masowego żywienia.

Kto z lekarzy zdobędzie się na odwagę objęcia odpowiedzialnego posterunku szefa kuchni,

poza osobistą korzyść materialną, będzie miał niewątpliwą zasługę rozszerzenia terenu pracy zawodu lekarskiego i skierowania medycyny na tory najbardziej słusznej metody zapobiegawczej. Dotyczy to przede wszystkim zakładów masowego żywienia w wielkich miastach, uzdrowiskach i zdrojowiskach.

A. L.

Zwycięstwa norweskie w Lake Placid

Groettumbrasen (Norwegja) mimo swych 34 lat odniósł ponownie zwycięstwo w kombinowanym biegu narciarskim.

Vinjarengen (Norwegja) zwyciężył w skokach narciarskich, osiągając 62,5 m. uzyskując w kombinacji trzecie miejsce za swym ziomkiem Ole Stenen

Centralny piec Europy

Prąd, któremu mamy wiele do zawdzięczenia

Nie chce się wprost wierzyć, że w czasie, gdy u nas włada bezlitośnie ostra zima, istnieją okolice, w których panuje łagodna, miła temperatura. Na kuli ziemskiej jest wogóle więcej obszarów ciepłych niż zimnych. Zalicza się do nich przede wszystkim większość wód oceanicznych, które stanowią niejako ciepły basen, zapomocą którego możnaby właściwie ogrzać całą ziemię.

W krajach ciepłych woda morska ogrzewa się na powierzchni bardzo szybko. Najwyższą temperaturę osiąga Zatoka Perska, ciepło dochodzi tu do 34,5 stopnia, na drugim miejscu znajduje się Morze Czerwone, gdzie termometr wskazuje niejednokrotnie 32 stopni. W normalnych warunkach kąpieli w tych temperaturach dałaby się odczuć jako bardzo gorąca względnie letnia, jednak z chwilą, gdy po-

wietrze ogrzane jest o kilkanaście stopni więcej, nawet woda 34-stopniowa potrafi orzeźwić i przynieść pewne ukojenie.

Obok wód ciepłych mamy jednak dwa oceany polarne, w których temperatura wody wynosi przeciętnie pięć stopni. Ta różnica temperatur wód jest przyczyną pewnych zjawisk, w myśl praw natury, która zawsze i wszędzie dąży do wyrównania różnic. Mowa tu o prądach, które niejednokrotnie osiągają szybkość prawie 2 metrów na sekundę i są niejako regulatorem stosunków klimatycznych na ziemi. Pięć wielkich prądów przepływa przez Atlantyk, ocean Spokojny i Indyjski, nagrzewając przybrzeżne kraje i wyrównując różnice klimatyczne. Mają one doniosłe znaczenie dla rozwoju życia ludzkiego i roślinnego.

Dla Europy najważniejszy jest Goli-

Mistrzostwa Pomorza w boksie

Odbędzie się w Grudziądzu

W dniach 20 i 21-go lutego 1932 r. odbędzie się w sali „Tivoli” przy ul. Lipowej walki bokserskie o mistrzostwo Pomorza na rok 1931/32. — Przedfinały rozpoczyna się w sobotę, dnia 20 bm. o godz. 20-tej, półfinały zaś w niedzielę, dnia 21 b. m. o godz. 13-tej, finały natomiast odbędą się tego samego dnia, t. j. w niedzielę, dnia 21 bm. o godz. 20-tej. Udział w zawodach wezmą najlepsi pięściarze Pomorza, t. j. Bydgoszcz, Gdańsk, Grudziądz i Toruń. Dotychczas zgłosili swój udział: K. S. „Gedania” — Gdańsk, K. S. „Polonia” i T. G. „Sokol” — Bydgoszcz, W. C. Zrz. Sp. „Gryf” — Toruń, Grudziądzki Klub Sportowy 1925, T. S. „Olympia” i T. G. „Sokol” I — Grudziądz.

Pomorski Okręgowy Związek Bokserski, który jest organizatorem wspomnianych zawodów, umożliwi więc zobaczenie naprawdę bardzo ciekawych i emocjonujących walk bokserskich. Wydział Sportowy Pom. O. Z. B. prowadzi energiczne przygotowania, aby całość pod względem organizacyjnym stała możliwie na najwyższym poziomie. Między innymi ujrzymy takich asów pięści Pomorza jakimi są: Kozłowski, Jaskólkowski, Bianga, Wróblewski, Hirs, Witkowski, Gbur, Grabowski, Antowski, Węner, Wrosz i Lompiś. Sędziować w ringu będzie p. Ermannowicz Paweł — Poznań — Przewodniczący Wydziału Sportowego Polskiego Związku Bokserskiego z siedzibą w Poznaniu.

Nowa metoda rafinerji torfu

Szwecja zmniejszy import węgla?

W obecności reprezentantów rządu szwedzkiego, Szwedzkiej Akademji Inżynierji, oraz całego szeregu ekspertów zagranicznych, zademonstrowano ostatnio nową metodę rafinerji torfu. Nowy produkt, odznaczający się idealną klanownością i czystością stanowić będzie doskonałe źródło siły pociągowej, zatem może służyć jako środek ogrzewania do domowego użytku.

Przedstawiciel Szwedzkiej Akademji Inżynierji, wyrażając swą opinię o nowym produkcie, podkreślił szczególnie jego taniość, oraz zaznaczył, że torf rafinowany zdobędzie sobie niewątpliwie przebieżem szwedzkie rynki zbytu, gdyż należy do towarów pochodzenia najzupełniej krajowego. Nawiązując do ostatniej uwagi przedstawiciela Akademji, reprezentanci rządu szwedzkiego wyrazili przekonanie, iż nowy rodzaj paliwa przyczyni się do zmniejszenia importu węgla do Szwecji. Eksperti zagraniczni podnoszą szczególnie doniosłość zdaniem, zdolności pociągowej torfu, doświadczenia bowiem wykazały, iż przy jednym hektolitrze nowego paliwa wagon może przejechać około 90 mil. ang.

strom, który wypływa z zatoki Meksykańskiej i strumieniem o szerokości kilku mil opływa Stany Zjednoczone, prawie aż do Nowej Funlandji, gdzie rozszczepia się na kilka ramion, z których jedno ogarnia właśnie Europę.

J. O. CURWOOD.

Dolina ludzi milczących

Powieść

61) Przekład autorzowanego Jerzego Marlicza

— Wcale nie jestem zmęczona, ale jeśli sędzisz, że tak będzie lepiej... — dłonią muskała jego ramię.

— Napewno będzie lepiej! — pochylając się wargami dotknął jej włosów.

Lecz raptem chwycił wiadro i śpiesznie wysunął się przez drzwi na deszcz.

ROZDZIAŁ XX.

We dwoje.

Była to godzina właśnie podczas której, przy jasnej pogodzie, siwy brzask Dalekiej Północy wyjrzałby nieśmiało zpoza wschodniej krawędzi boru. Obecnie ciemności przybrały raczej charakter gęstej mgły. Wzdłuż burty wody niesposób było dostrzec. Burta sama także ginęła w mroku. Gdy stanął u rudła, nadbudówka kajuty oddalona o trzy metry, doszczętnie roztopiła się w czerni.

Za wątlą przegrodą z desek, w kajucie zasypiała Murette. Przez nią, na niej, Kent wiedział, że sprawa wy-

mniej łatwiej wygranej. Myślał obei mował plan dorzecza trzech rzek, od Landing po fort Simpsona, kreślił szkic rozlicznych sytuacji, plan ataku tamtych i swoja obronę. Nie przy puszczał, by policjanci poważyli się wejść do domku inspektora przed dwunastą w południe. Lecz z chwilą wykrycia zabójstwa motorówka policyjna wyruszyła w pogoń bez zwłoki. Jednak w momencie rozpoczęcia pościgu barka winna mieć z pięćdziesiąt mil drogi za sobą.

Zanim noc zapadnie miną Porohy Śmierci, kędy Follette i Ladouceur urządzili szaleńczy swój wyścig z miłości do dziewczyny, zaś o parę mil poniżej rozpoczyna się błotnista okolica, gdzie pośród trzciny i szuwarów łatwo będzie barkę ukryć. Tam, wysiadłszy na ląd, ruszą na północny zachód. Jeszcze doba i będą bezpieczni zupełnie. Miał nieplonną nadzieję, że do walki nie dojdzie. Ale gdyby go do muru przyparli — co tu długo gadać — będzie walczył.

Myśli kłębiły mu się po mózgu,

tymczasem zaś opróżniał barkę z wody. Ruchy miał tak rytmiczne, że stał się niejako podkład do dumań. Monotonny plusk wiadra przeszedł w jednolitą harmonję. Pracując, węszył bliskość brzegu. Mimo deszczu wyczuwał słaby zapach igieł sosnowych i żywicy.

Nim skończył — ulewa zmieniła się w drobny kapuśniaczek. Aromat sosny i cedrów dolatywał teraz wyraźniej; głośniejsz belkotała rzeka. Kent po cichu zapukał do drzwi kajuty. Głos Murette odpowiedział mu — wejść!

Ogień przygasł; tylko węgle żarzyły się czerwienią. Kent ukląkł i zewlekl z siebie przesiąknięty wilgocią płaszcz.

Murette ozwała się doń z koi. — Wyglądasz jak wielki niedźwiedz, Jeems. — głos jej brzmiał ciepło i przyjaźnie.

Kent roześmiał się i przysuwając bliżej stołek siadł koło niej, przyczem musiał zginać nieco głowę by nie zawadzić o sufit.

— Czuję się jak słoń, którego zamknięto w klatce dla kanarka! — odparł z humorem — Czy ci wygodnie mała Szara Gąszo?

— Tak. Ale, Jeems, jesteś cały mokry!

— Jednak tak bardzo szczęśliwy, że nie czuje!

Ledwie mógł ją dojrzeć w tym ciemnym kącie. Rozpuściła włosy, by jej łatwiej wysuszyć, więc w obramieniu czarnych splotów twarz bieleła tajemniczo. Kent dumiał, czy też dzie wczyna słyszy bicie jego serca. Zapomniał dorzucić szczap do ognia, za tem mrok gęstniał coraz. Gineł już kontury twarzy. Kent cofnął się nieco, tknięty myślą, iż świętokradztwem jest zbliżać się do niej nocą, niby złodziej. Wyczuła ten ruch; wyciągając ramię palcami musnęła jego dłoń.

— Jeems, — rzekła miękko — nie żałuję wcale, że przyszedłam do szpitala dnia tego, gdyś sądził, że konasz. Miałam rację zupełnie. Nie jesteś taki jak inni ludzie. A śmiałam się z ciebie wtedy i kpilałam, bo wiedziałam, że nie umrzesz. Czy możesz mi przebaczyć?

Parsknął śmiechem radosnym. — Doprawdy, to komiczne, jak z drobiazgowo wynikała nieraz rzeczy ważne! — rzekł. — Czyż nie stracono niegdyś królestwa dlatego tylko, że ktoś tam zgubił podkowę. Ja znów znam człowieka, którego ocaliła od śmierci fałszywa diagnoza lekarska postawiona innemu! Ot i obecnie, przyszedł do mnie, a ja poznałem ciebie, dlatego tylko...

— Dlatego tylko?... powtórzyła szeptem. (Ciąg dalszy nastąpi)

Zaległe podatki i egzekucje

Rządowe projekty ulg i pomocy dłużnikom

Pogłębianie się kryzysu na całym świecie, oddziało również i na ukształtowanie się sytuacji w Polsce. Wprawdzie wstrząsy finansowe, jakie w roku ubiegłym przebiegły falą po wszystkich niemal krajach świata, nie dotknęły w silnym stopniu Polski. Tem niemniej bankowość polska, zarówno państwowa jak i prywatna, zmuszona została do zastosowania restrykcji kredytowych, co odebrało możliwość wszystkim dziedzinom życia gospodarczego ratowania swych nadwątlonych finansów dalszymi pożyczkami. Jednocześnie wielkie oszczędności zastosowane w wydatkach państwowych zahamowały roboty inwestycyjne w kraju, co również wywołało ujemne następstwa dla ożywienia rynku wewnętrznego. Oszczędności te były podjętowane koniecznością utrzymania równowagi budżetowej, z którego to zadania rząd wyszedł zwycięsko, zapewniając możliwy spokój życia gospodarczemu. Wyczerpanie się środków na długoterminowe kredyty zmusiło całe życie gospodarcze do szukania pomocy w kredytach krótkoterminowych, co zresztą stało się na całym świecie. Krótkoterminowe kredyty początkowo poprawiły sytuację dłużników. Poprawa ta jednak była pozorna. Nagromadzenie bowiem terminów płatności długów krótko i długoterminowych, oraz zaległych i bieżących podatków, wreszcie coraz częstsze egzekucje doprowadziły niektóre gałęzie życia gospodarczego do stanu, w którym nie mogły wywiązywać się one ze swych obowiązków płatniczych. Nadeszła chwila, w której stało się koniecznością przecięcie gordyjskiego węzła.

Naprawa systemu egzekucyjnego

Rząd, doceniając potrzebę ulżenia społeczeństwu, zdecydował się na wprowadzenie szeregu ulg w spłacie zaległych długów, zarówno podatkowych jak i innych świadczeń publicznych, aby przez to umożliwić płaconych bieżących należności i oderwać w ten sposób całe społeczeństwo od wstępującego procesu zadłużania się. Do Sejmu wniósł rząd projekt ustawy, upoważniającej ministra skarbu do rozkładania na raty, umarzania i stosowania innych ulg w zaległościach podatkowych. Takie samo zarządzenie ma wejść w życie w stosunku do ubezpieczeń społecznych. Jednocześnie egzekucja zaległości dokonywana na podstawie tytułów wykonawczych ześrodkowana ma być w rękach władz skarbowych, którym umożliwi to prowadzenie jednolitej polityki egzekucyjnej. Nie rzadko bowiem zdarzało się, że do tego samego płatnika przysyłano sekwestratorów po egzekucje różnych zaległych świadczeń dla rozmaitych organów władzy publicznej, samorządowej czy też instytucji społecznych. Innymi płatnicy pomijani byli całkowicie lub częściowo. Ministerstwo skarbu, które pragnąc przysiąc z pomocą pewnej grupie płatników, udzielało im różnych ulg, nie mogło zapewnić tym płatnikom spokoju choćby na pewien krótki czas od wizyt sekwestratorów, przysyłanych przez inne organy władzy egzekucyjnej. Powodowało to rozgorączczenie wśród płatników i całkowite ich wyczerpywanie finansowe. Ześrodkowanie akcji egzekucyjnej w rękach urzędów skarbowych, usunie ten chaos i ułatwi sytuację poszczególnych płatników, przynosząc jednocześnie korzyść instytucjom, które posiadają zaległości. Uregulowanie bowiem terminów egzekucyj zwiększy ich wydajność finansową.

Praktyczne cele nowych zarządzeń

Silnie także dało się we znaki społeczeństwu żerowanie spekulantów licytacyjnych, nabywających za bezcen dobra, sprzedawane przymusowo. Rząd, pragnąc uchronić przed ruiną dłużników, a jednocześnie zapewnić wierzycielom uzyskiwanie minimalnej kwoty z egzekucji licytacyjnej, wniósł projekt, ustanawiający najniższą cenę, po której można będzie sprzedać zaskwestrowane przez sąd objekty.

Wszystkie te ustawy zmierzają do ułatwienia życia dłużnikom w obecnie ciężkich czasach — pod warunkiem — że obywatele kraju będą płacić bieżące należności. Ten warunek jest konieczny, gdyż zarówno skarby państwa jak i inne organy władz publicznych, a więc komunalnych, instytucji społecznych i t. d. muszą mieć

zapewnione wpływy na pokrywanie bieżących swych wydatków. Ulgi i ułatwienia, zaprojektowane przez władze rządowe, po wprowadzeniu ich w życie bezsprzecznie przyczynia się do zlikwidowania atmosfery bojaźni przed ustawicznymi egzekucjami

i do wzmocnienia zdolności płatniczych. Usunięcie ciężaru zaległości i podniesienie zdolności płatniczych prowadzi w swej konsekwencji do odrestaurowania dla dłużników możliwości korzystania po pewnym czasie z nowych kredytów.

P. Wojewoda na inspekcji starostw

W dniu 12 b.m. przeprowadził Pan Wojewoda Pomorski Kirtiklis dalszą doraźną inspekcję Starostw Powiatowych w Chełmie i Sępólnie. W godzinach wieczornych przybył Pan Wojewoda do Gdyni, gdzie następnego dnia odbył szereg konferencji m. in. z p. Wicekomisarzem Boderskim, zastępującym chorego Komisarza Rządu p. Zabierzowskiego, Starostą Morskim Henszlem i Dyrektorem Banku Gospodarstwa Krajowego w Gdyni p. Grabowskim. Konferencje te miały na celu należyte zmontowanie konferencji, która ma się odbyć w dniu 27 b.m. w Gdyni ze sferami gospodarczymi i Starostami nadmorskich powiatów i

będzie poświęcona organizowaniu zaplecza dla portu gdynińskiego. Dalszy ciąg konferencji z pp. Starostami powiatów kaszubskich poświęcony rolnictwu i sprawie osadnictwa odbędzie się 29 b.m. w Wejherowie.

Tego samego dnia zwiędził Pan Wojewoda szkołę gospodarza w Redłowie. Dnia 14 b. m. w godzinach rannych udał się Pan Wojewoda do Pelplina, gdzie był obecny na uroczystym nabożeństwie na intencję Ojca św. w Katedrze, poczem odwiedziwszy Jego Ekscelencję Ks. Biskupa Chełmińskiego udał się Pan Wojewoda w podróż powrotną do Torunia, dokąd przybył w godzinach wieczornych.

Ustrój samorządowy i gospodarka komunalna

przedmiotem obrad Rady Związku Powiat.

W Warszawie obradowała Rada Związków Powiatów Rzplitej polskiej. Poza sprawami natury organizacyjnej Rada zajmowała się wniezionym przez Rząd do Sejmu projektem ustawy o częściowej zmianie ustroju terytorjalnego oraz aktualnym zagadnieniem uzdrowienia gospodarki komunalnej.

W wyniku wszechstronnej dyskusji Rada Związku uchwaliła szereg rezolucyj dotyczących poszczególnych punktów projektu ustawy o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego oraz dwie natury ogólnej: zakres ustawy winien być ograniczony do załatwienia tylko najpilniejszych konieczności w ustroju samorządowym za które Rada uważa: ujednoczenie w całej Polsce zasadniczego typu gminy wiejskiej, mianowicie typu gminy zbiorowej, przywrócenie samorządu powiatowego w województwach południowych itd. —

Moment wejścia w życie nowego ustroju na poszczególnych terenach należy związać z momentem ogłoszenia jednolitych tekstów.

W sprawie uzdrowienia gospodarki powiatów po wyczerpującej dyskusji Rada uchwaliła szereg rezolucji, idących w kierunku: zwiększenia źródeł dochodowych przez przekazanie powiatom i miastom wydzielonym na terenie b. zaboru rosyjskiego wpływów z dodatku do opłaty spirytusowej, przypadających na rzecz związków wojewódzkich; zmniejszenia ustawowych obowiązków m. i. przez skasowanie obowiązków szpitali samorządowych do przyjmowania członków Kas Chorych, przez zawieszenie obowiązku założenia i prowadzenia w każdym powiecie 2 szkół rolniczych itp., likwidacji długów krótkoterminowych; zabezpieczenie samorządów przed ponownym zadłużeniem; wprowadzenie restrykcji co do wystawiania

Ważny okólnik Ministerstwa Skarbu w sprawie kapitałów ulokowanych w nieruchomościach

W ostatnich dniach rozesłany został ważny okólnik do wszystkich Izb Skarbowych — podpisany przez p. wiceministra Zawadzkiego, dotyczący sprawy t. zw. dochodzenia co do pochodzenia kapitałów lokowanych przez poszczególne osoby w nieruchomościach, nabywanych przy budowanych, względnie udzielanych innym osobom lub przedsiębiorstwom w charakterze pożyczek lub udziałów: Do wiadomości Ministerstwa Skarbu doszło mianowicie, że niektóre władze skarbowe w wypadku stwierdzenia takich transakcji, żądały wylegitymowania skąd pochodzą sumy, użyte na powyższe cele, a w razie nieuzyskania dostatecznych wyjaśnień, uznawały niejednokrotnie całą sumę dokonanych transakcji za dochód danej osoby, wymagający uiszczenia podatku dochodowego.

Wspomniany okólnik Ministerstwa Skarbu poleca władzom skarbowym zaniechać na przyszłość przeprowadzania wszelkich takich dochodzeń, które to dochodzenia, jak głosi tekst okólnika, w żadnym wypadku nie mogą służyć za podstawę do opodatkowania powyższych kapitałów.

Ministerstwo Skarbu wychodzi z założenia, że udowodnić w sposób niezbity pochodzenie posiadanych kapitałów jest bardzo często w praktyce niemożliwe, zniechęca społeczeństwo i w konsekwencji przyczyni się do zaniechania szeregu transakcji.

Powyższy okólnik posiada niewątpliwie duże znaczenie dla życia gospodarczego, gdyż powinien przyczynić się do zaangażowania w nowych transakcjach ukrytych dotychczas kapitałów.

Groteski polityczne

Jakie podobieństwo istnieje między osobą kanclerza Brueninga a harfą?

Jedna i druga stoją z lewej strony, a trąca się je z prawej.

przez zw. sam. akceptów; wprowadzenie sankcyj karnych za: nieusprawiedliwione zamknięcie budżetu deficytem, zużycie pożyczek kasowych na wydatki budżetowe, zadłużania się ponad normę ustawową w KKO, udzielania żyra lub gwarancji oraz wystawianie akceptów wbrew przepisom.

Rzymska Koepenikjada

Śmiały rabunek klejnotów koronnych b. króla Amanullaha

W Rzymie zapadł w tych dniach wyrok w sprawie, która żywcem przypomina głośną aferę sławnego kapitana z Koepeniku. Sprawa, z której zaśmiewały się całe Włochy, dla włoskiego kapitana z Koepeniku jednak skończyła się o wiele gorzej.

W marcu ub. roku przybył do ciełego składu poważnego jubлера rzymskiego Menechinię wytworny kapitan policji ze swym wachmistrzem. Kapitan karabinierów zadał ju-

bilerowi pytanie, czy to prawda, iż nabył część klejnotów koronnych od b. króla Afganistanu Amanullaha, który, jak wiadomo, po swej ucieczce z kraju, osiedlił się w Rzymie. Wiedziarno powzechnie, że władca Afganów sprzedał część swych klejnotów, aby za nie nabyć wille. Jubiler przyznał, iż odkupił część tych skarbów. Kapitan grzecznie zauważył, że jest tutaj coś nie w porządku. Wszystkie te klejnoty, a także inne, które posiada jubiler, mu-

szą natychmiast być przedłożone policji celem dokładniejszego zbadania. Oczywiście sporządzi się na miejscu dokładny urzędowy spis kosztowności.

Kapitan przedłożył równocześnie nakaz aresztowania jubлера, wyrażając nadzieję, że sprawa się niebawem wyjaśni. Prawdopodobnie zachodzi tutaj jakaś pomyłka i dla nieskazitelnego jubлера nie wynika stąd żadne następstwa. Narazie jednak, kapitan zawezwał dyskretnie auto i z aresztowanym jubilerem i klejnotami udał się do więzienia Regina Coeli, gdzie odstawił aresztowanego, okazując urzędnikom nakaz aresztowania i spisał protokół. Poczem oddalił się zadowolony z małej walizką z klejnotami.

Po kilku rozpaczliwych dla jubлера Menechinię dniach oczekiwań okazało się, iż padł ofiarą oszustwa. Mundur, podobnie jak swego czasu u szweca Voigta, „kapitana z Koepeniku“ i tym razem działał cuda. Kapitan policji i jego wachmistrz byli dobrze przebrzanymi oszustami, a nakaz aresztowania był również zręcznie podrobiony. Prawdziwa policja rozpoczęła natychmiast energiczne śledztwo i po pewnym czasie udało się jej wykryć oszustów.

Obecnie po 18 dniowej rozprawie zapadł w tej sprawie wyrok. Falszywy kapitan Otorzino Canilli, który już niejedną sprawkę ma na sumieniu i już dawniej raz wypróbował niemowlę piorunujący efekt mundurki oficerskiego, skazany został na 18 lat więzienia. Falszywy wachmistrz Umberto del Cavallo otrzymał 15 lat więzienia. Najcięższą karę otrzymał trzeci spółnik oszustwa niejaki Tomasetti, który otrzymał największy udział z milionowego oszustwa i który był podobno inicjatorem całego projektu. Odpokutuje on swój czyn 2 latami więzienia. Sam zaś rzymski „kapitan z Koepeniku“ z oszustwa skorzystał najmniej gdyż wystrychnął go na dudka przy podziale łupu Tomasetti.

Wyścig między samochodem, motocyklem i samolotem

W Szwajcarii odbył się onegdaj tradycyjny wyścig między samochodem, motocyklem i samolotem. Przyczem awionetka biorąca udział w wyścigu, leciała z trawami nisko nad jeziorem alpejskim.

Narady członków Zarządu Okręgowego Związku Nauczycielstwa Polskiego

W ub. niedzielę, odbyło się w Toruniu we własnym lokalu Związku przy ul. Żeglarskiej zebranie członków Zarządu Okręgowego Związku Nauczycielstwa Polskiego. Obradom przewodniczył kol. prezes Jan Ciomborowski, który na wstępie zobrazował sytuację Związku na terenie Pomorza. Odczytany protokół z ostatniego zebrania przez kol. Cieślakowskiego przyjęto bez zastrzeżeń. Z kolei kol. Stępień referował nowy projekt ustroju szkolnictwa, wobec którego Związek zajmuje stanowisko rzeczowe i pozytywne. Po referacie i dyskusji zarząd uchwalił, aby walny zjazd delegatów odbył się w czasie Zielonych Świątek (d. 17 maja) w Chojnicach. Ustalono także program zjazdu na który złożą się referaty z działu prac społeczno-oświatowych itd.

Z powodu wyjazdu z Torunia kol. Madrego, kier. sekcji społ. ośw., kierownictwo sekcji powierzono kol. Płoskonowi, a kier. sekcji dokształcania nauczycieli objął prof. Orłow. Wyczerpująco sprawozdanie z prac sekcji porad prawnych i prasowej złożył kol. Cieślakowski, apelując do obecnych, aby działalność i praca „Ogniska” miała swe odzwierciedlenie w pismach codziennych i zawodowych.

Nastąpiły sprawozdania członków delegatów z całego Pomorza. 17 reprezentantów powiatowych, zdało sprawozdania z sytuacji, poczyniła i prac nauczycielstwa związkowego. Ogólnie w sprawozdaniach przebiegał optymizm. Jesteśmy świadkami coraz mocniejszej pozycji, jaką Związek na terenie wszystkich powiatów pomorskich zajmuje. Organizacja, do której wiele czynników odnosiło się niechętnie, z rezerwą, ba, nawet wrogo, z każdym dniem przybiera na sile, rośnie w liczbę i moc. Coraz silniej i żywiej pulsuje tętno prac organiza-

cyjnych — zawodowych i naukowych w „Ogniskach” nauczycielskich.

Nauczycielstwo związkowe nie ogranicza się jednak do prac jedynie zawodowo-organizacyjnych i naukowych, lecz bierze równie czynny udział w pracy społeczno-oświatowej na wszystkich odcinkach współczesnego życia państwowego.

W wolnych głosach kol. Warczak z Tucholi zaproponował wydanie biuletynu ilustrującego życie i pracę Związku, a kol. Rochnal z Tczewa zwrócił uwagę na pracę

ś. p. min. Czerwińskiego p. t. „O nowy ideał wychowawczy w Polsce”, która powinna znaleźć się w każdej bibliotece nauuczycielskiej Ogniska.

Książka p. t. „O nowy ideał wychowawczy w Polsce” winna być podstawą do studiów naukowych nauczycielstwa zmierzających do pełnego zrealizowania haseł wychowania obywatelsko-państwowego.

Po wyczerpaniu porządku dziennego kol. prezes Ciomborowski zamknął obrady hasłem: Cześć pracy związkowej.

Pies spowodował śmierć swego pana

Tragiczna śmierć rolnika w Jacewie

W ubiegłą niedzielę 14 bm. w Jacewie pod Inowrocławiem padł ofiarą tragicznego wypadku znany obywatel i ogólnie poważany śp. p. St. Fiutak, właściciel gospodarstwa.

W godzinach rannych zauważył śp. Fiutak stado wron za stodołą i chcąc je spłoszyć, sięgnął po fuzję, poczem przeszedł do kuchni.

Po nabiciu, gotową do strzału fuzję

oparł śp. Fiutak kolbą o ziemię. W tej chwili wpadł do kuchni pies polowy i skacząc na swego pana, spowodował wystrzał, który ugodził go w szczękę, druzgocąc całą czaszkę i powodując natychmiastową śmierć.

Wypadek ten wstrząsnął do głębi mieszkańców Jacewa tembardziej, że w tej rodzinie jest to już drugi podobny wypadek.

Okropna śmierć 60 let. starca

Zamarł na szosie pomiędzy Jabłonowem a Kinówkiem

Onegdaj około godziny 10 rano znaleziono na drodze Jabłonowo — Kinówko (pow. Grudziądz) trupa niejakiego Piotra Suwały z zawodu szewca, liczącego lat 60. Trupa znaleziono w pozycji siedzącej tuż obok szosy w rowie.

Suwała znany był w okolicy, gdzie zajmował się dorywczo pracą szewską przy czym znany był jako nałogowy pijak. Po przybyciu na miejsce komisji sądowo-lekarskiej oraz po dokonaniu sekcji, stwierdzono, że powodem śmierci Suwały było zamarznięcie. Śp. Suwała bawił poprzedniego dnia na jarmarku w Jabłonowie, gdzie go widziano w stanie zupełnie pijanym, skąd następnie udał się w drogę

do Bursztynowa. Zmęczony drogą a przytem pijany Suwała pragnąc odpocząć, usiadł w rowie przy drodze, gdzie widocznie zasnął. Ponieważ w nocy mróz dochodził w tej okolicy do 20 stopni, Suwała skutkiem tego, zamarł na śmierć.

Zwłoki Suwały po przeprowadzonej sekcji, pozostawiono na miejscu, w majątku Kinówko, celem pochowania.

Suwała ma rodzinę w Brodnicy wzgl. we wsi Domanowo (powiat Gostynin).

Wypadek powyższy ze względu na to, że zamarznięcie na śmierć trafia się na Pomorzu bardzo rzadko, wywołał w całej okolicy wielkie poruszenie.

Jakie życie taka śmierć

W sprawie znalezienia zwłok Waleczki Antoniego pod Chełmem przeprowadzone dochodzenie ustaliło, że zabójstwa dopuścił się rolnik Karczmarzki Stefan, upoważniony przez Mieczkowskiego do strzeżenia terenu łowieckiego, dzierżawionego od gminy Trzebielów.

Do popełnienia zbrodni Karczmarzki Stefan na wstępnych dochodzeniach nie przyznawał się, a gdy przedstawiono mu szereg dowodów rzeczowych znalezionych na miejscu przestępstwa oraz po przedstawieniu innych poszlaków przemawiających za tem, że on tylko jest sprawcą zabójstwa, Karczmarzki przyznał się do oddania do ś. p. Waleczko 1 strzału ze

swjej fuzji w dniu 8. 2. b. r. o godz. 17-tej, w chwili gdy Waleczkę spotkał na kłusownictwie, i kiedy tenże śeiganym wymierzył w kierunku niego.

Tomaczenia się Karczmarzkiego mogą polegać na prawdzie, ponieważ Waleczko znany był jako zawodowy złodziej i kłusownik, karany już kilkakrotnie za podobne czyny, pozatem wymieniony stawał opór prawie zawsze interwenującym w jakiegokolwiek sprawie łunkej. P. P. a przytrzymany na gorącym uczynku kłusownictwa był zdolny wymierzyć a nawet oddać strzał w kierunku Karczmarzkiego.

Po dokonaniu rabunku szajka zbiegła, jednak natychmiast ją ujęto i odstawiono do Sądu Grodzkiego w Inowrocławiu, gdzie prowadzi się śledztwo w trybie przyspieszonym, ponieważ aresztowani odpowiadzą wkrótce w trybie doraźnym przed sądem z Bydgoszczy.

Ujęcie szajki, której grozi sąd doraźny

Jak już podaliśmy w jednym z poprzednich numerów, 11 bm. dokonano napadu rabunkowego na starca Suszke Bechara, rabując mu w lesie pod Kolankowem około 2000 złotych.

Natychmiast przeprowadzone dochodzenie dało niespodziewanie szybkie wyniki, gdyż już w dwa dni później, t. j. w sobotę 13 bm. ujęto czterech sprawców rabunku, którymi okazali się bracia Władysław i Antoni Rupieczakowie z Kobylany pow. Szubin, Mieczysław Różański z Rucewa i Stanisław Niespodziński z Kolankowa — główny aranżer wyprawy.

Wszyscy ci rabusie byli na jarmarku w No-

wejwsi Wielkiej, gdzie zauważyli u Suszki pieniądze. Napadu dokonali Antoni Rupieczak i Różański, natomiast drugi Rupieczak oczekiwał w pobliżu. Niespodziński w tym czasie siedział w Kolankowie, w zagrodzie Suszków, chcąc w ten sposób uchronić się od posądzenia.

Po dokonaniu rabunku szajka zbiegła, jednak natychmiast ją ujęto i odstawiono do Sądu Grodzkiego w Inowrocławiu, gdzie prowadzi się śledztwo w trybie przyspieszonym, ponieważ aresztowani odpowiadzą wkrótce w trybie doraźnym przed sądem z Bydgoszczy.

Znowu aresztowanie podpalaczy

Dnia 29 stycznia około godz. 5 powstał pożar w zabudowaniu rolnika Loeperta Krystjana w Lipinkach (pow. lubawski). Ogień zniszczył stodołę wraz ze słomą i sianem, niektóre maszyny rolnicze oraz dach stajni i chlewa, wyrządzając szkodę na sumę około 6000 zł. Spalone mienie było ubezpieczone na sumę 9.500 zł. w Pom. Tow. Ubezpiec. w Toruniu.

W toku dochodzeń zaistniało podejrzenie zbrodniczego podpalenia z chęci zysku asku-racyjnego, o które jest podejrzany poszkodowa-

wany i jego robotnicy Figurski Bronisław i Rochon Stanisław, którzy najprawdopodobniej dokonali podpalenia z namowy właściciela. — Na podstawie dotychczas stwierdzonych okoliczności, obciążających podejrzanych, zostali oni przytrzymani i odstawieni do Sądu Grodzkiego w Nowemmieście, który decyzyją zastosował wobec nich jako środek zapobiegawczy, bezwzględny areszt śledczy. Dalsze dochodzenia w toku.

„Miss Europa 1932”

Na konkursie piękności w Nicci z pośród „królowych” różnych państw — duńska „królowa piękności” Aase Clausen wybrana została Miss Europa.

Podgórz

— Walne zebranie PBK odbędzie się we wtorek o godz. 18 w sali posiedzeń Magistratu.

— Z. O. S. P. Zebranie Ochotniczej Straży Pożarnej odbędzie się we wtorek o godz. 19 w lokalu p. Skrzypnika.

Kościerczyna

— Zw. Strzelecki w Linowie. W dniu 7 bm. w Linowie Związek Strzelecki i Zaw. Zw. Drobnych Rolników odbyły wspólne zebranie celem przeprowadzenia propagandy prasy rządowej i omówienia sprawy wyborów do Rady Gminnej. W tej sprawie uchwalono jednogłośnie ażeby do wyborów przystąpić z listą kompromisową. Po omówieniu różnych spraw wchodzących w zakres drobnego rolnictwa p. Rekowski członek gminnej komisji rewizyjnej zwrócił uwagę obecnym na fatalną gospodarkę gminy, przez co została gmina poszkodowana na kilka tysięcy złotych.

Przed tygodniem zaś staraniem tuż Zw. Strzeleckiego i kola BBWR. urządzono w sali p. Łukowicza uroczystą akademię ku uczczeniu 25 letniej sakry ks. biskupa Bandurskiego przy współudziale licznie zebranej ludności miejscowej i młodzieży szkolnej. Na uroczystość złożyły się życiorys solenizanta wygłoszony przez ob. Kowalskiego, deklamacje młodzieży szkolnej oraz śpiew chórny. Wzniesieniem okrzyku na cześć ks. biskupa Rzęplitej Prezydenta i Marsz. Piłsudskiego — zakończono akademię.

Programy radiowe

Środa, dnia 17 lutego

Warszawa 11,20 Kom. met. Gł. Wojsk. St. Meteor. dla komunikacji lotn. 11,45 Codzienny Przegląd Prasy Polskiej. 11,58 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr. hejnał krak. 12,10 Płyty gramof. 13,10 Urzęd. kom. PIM. 13,15 komunikat gospodarczy. 14,45 Muzyka lekka w wyk. ork. Dajos Bela (płyty); 15,15 komunikat harcerski. 15,20 Wiadomości Tow. Kooperatystów 15,25 „Skrzynka pocztowa” korespondencje bież. omówi dr. M. Stępowski. 15,50 Płyty gramof. 16,15 Kom. Państw. Urzęd. Wychow. Fiz. i Państw. Zw. Sport. 16,20 Odczyt pt. „Zo rze polarne” wygl. dr. H. Jeżewski. 16,40 Pieśni hiszpańskie w wyk. Flety. 16,55 Angielski. 17,10 Odczyt; 17,35 Koncert popoł. 18,50 Romantycy; 19,15 kom. roln. Min. Rolnictwa; — 19,30 Wiadomości sportowe; 19,35 Piosenki w wyk. Danilewskiego; 19,45 Prasowy Dziennik Radiowy; 20,15 Ukraińskie pieśni ludowe w wyk. Ukrain. Chóru Narod. im. Lysenki pod dyr. S. Solohuba; 21,00 Kwadrans liter. — KM. Górski „Biblioman” nowela. 21,15 Utwory skrzypc. odegra R. Soetens. Akomp. L. Urstein 22,00 Feljton pt. „Oczy, uszy i podniebienie Paryża” wygl. p. St. Podhorska-Okołów. 22,15 Dodatek do Pras. Dz. Radj. 22,20 Urz. kom. PIM i kom. policyjny. 22,25 Muzyka lekka w wyk. ork. E. Lorand. 22,45 Odczyt ang. ze Lwo wa. 23,00 Muzyka tan. z danc. Adria.

15,45 Wilno Koncert dla młodzieży. 16,20 Poznań „Nowy Świat” (wrażenia z podróży do Ameryki) wygl. p. Aleks. Janta-Polczyński. 20,15 Koncert wieczorny. 17,35 Wilno Koncert popołudniowy. 19,20 Poezje własne z cyklu „Lacrimae Rerum” — odczyta Kamil Ellen. 20,00 Lwów „Legenda i rzeczywistość” masyzny mówiącej” — wygl. dr. Zofja Lissa.

Kartuzy

— Nieszczęśliwy wypadek. W środę 10 bm. w mieszkaniu p. Śmigielskich przy ul. Hallera wydarzył się nieszczęśliwy wypadek, który mógł przybrać groźne rozmiary. 13 letni Franciszek Śmigielski bawił się zapalnikami lontowym do rozbijania kamieni. W pewnej chwili nastąpił wybuch zapalnika, który ciężko zranił chłopca. Nieszczęśliwemu po natychmiastowym przewiezieniu do szpitala powiatowego amputowano 3 palce lewej ręki. Chłopiec odniósł potem ciężkie okaleczenia na prawej ręce i twarzy.

— Przytrzymanie sprzedawcy książek sekciarskich. W ostatnim czasie wioskę Staniszewo jakaś sekta starała się zrzucić książkami sekciarskimi, których sprzedają zajmował się pewien młodzieniec, nie posiadający żadnych papierów, przeto policja przytrzymała go i spisała odpowiedni protokół.

— Jeden ze sprawców napadu na wóz pocztowy ujęty. Napad na wóz pocztowy, dokonany w dniu 1 bm. między Kościerczyną a Skorzewem, postawił policję na nogi. Rozpoczęto natychmiast energiczne dochodzenie, które po 9 dniach zostało uwieńczone pomyślnym wynikiem. W ubiegły wtorek aresztowano w Lipnicy w pow. chojnickim 21 letniego Romana Pałubickiego ze Smoldzina, jako głównego sprawcę napadu. Napad ten był przez Pałubickiego oddawna planowany. Gdy 1 bm. wóz zabrał przesyłki z urzędu pocztowego w Kościerczynie, Pałubicki pilnie go śledził. Na ul. doszedł do woźnicy, prosząc, aby go zabrał do Skorzewa. W lesie w pobliżu wioski Pałubicki silnym uderzeniem ubezwładnił woźnicę i z lasu wyskoczyły 2 dalszych współników bandyty. Woźnicę skrepowali sznurem, a wóz wciągnęli do lasu, szukając za pieniędzmi, — których jednak nie znaleźli. Po zrabowaniu bezwartościowych papierów, napastnicy zbiegli. Pałubickiego osadzono w więzieniu chojnickim. Stanie on przed sądem doraźnym. — Dalsze śledztwo w toku.

— Nagły zgon. W nocy z 7 na 8 bm. zmarła nagle wychodząc z mieszkania 22 letnia Wanda Kostuchówna.

KRONIKA

środa
17
lutego

TORUN

Kalendarzyk rzym.-kat.

Wtorek Juljanny P. M.

Środa Patrycjusza

— Stan wody w Wiśle z dn. 15. 2.: Zawichost +1.42, Warszawa +1.45, Płock +1.22, Toruń +0.78, Fordon +0.87, Chełmno —0.38, Grudziądz —0.30, Korzeniewo —0.00, Piekło —0.54, Tezew +0.70, Einlage +2.24, Schiewenhorst +2.42.

— Nocny dyżur aptek. Do środy dnia 17 b. m. włącznie dyżuruje apteka „Pod Orlem”, Rynek Staromiejski.

Repertuar Teatru Miejskiego:

Wtorek, 17 b. m. o godz. 20 — „Papa kawaler”

Środa 17 bm. godz. 20 „Papa kawaler”

Czwartek 18 bm. godz. 20 „Papa Kawaler”

Repertuar kin:

Palace, ul. Mickiewicza — „Król królów”

Światowid, ul. Prosta — „Najeźdźcy (Zachodni front 1918).

Mars, ul. Warszawska — „Miłość w pustyni”

Lux, ul. Strumykowa — „Dolly”

Corso — „Pościg za widmem”

MARS

Kinoteatr dźwiękowy
ul. Warszawska

Emocjonujący dźwiękowiec wschodni

„Miłość w pustyni”

Potężny dramat osnuty na tle walki dwóch mężczyzn odmiennych ras o najpiękniejszą kobietę Wschodu. W rol. ul. Olive Bordon, Noah Berry i Hugh Trevor. Doskonały nadprogram.

Początek seansów o godz. 17.15 19-tej i 21-tej w niedzielę od 15.15. Ceny miejsc od 0.30—1.70

zysły dochód przeznaczony na dalszą budowę „DOMU ZOŁNIERZA”

Z miasta

— Wyższy kurs nauczycielski. Ognisko Zw. Nauczycielstwa Polskiego w Toruniu urządza za pozwoleniem Kuratorium O. Sz. P. prywatny osiemnastomiesięczny wyższy kurs nauczycielski, z grup: fizyko-matematycznej i geograficzno-przyrodniczej. Wykłady odbywać się będą w soboty i niedziele. Słuchacze będą zdawali egzamina częściami i po przerobieniu jednego przedmiotu. Opłata zależną będzie od ilości zapisanych i wyniesie około 20 zł. miesięcznie. Koleżdy (koleżanki), chcący wziąć udział w jednym z powyższych kursów, mogą się zgłaszać w lokalu Z. N. P., ul. Żeglarska 6 I ptr. lub u kol. Płoskonia, ul. Koszarowa 9, I ptr. do dnia 20 b. m. Na odpowiedź listową należy dołączyć znaczek.

— Tow. Kupców Chrześc. w Toruniu. Przypominamy P. T. Członkom, że dziś, t. j. dnia 16 b. m. o godz. 20-tej na sali Towarzystwa przy ul. Żeglarskiej nr. 1 odbędzie się walne roczne zebranie Tow. Kupców Chrześc., na które P. T. Członków uprzejmie zapraszamy. Zarząd.

— Ciekawy odczyt przyrodniczy. Staraniem Koła Miłośników Przyrody wygłosi p. magister Begdon w środę, 17 b. m. o godz. 16 w pracowni przyrodniczej seminarjum męskiego zajmujący odczyt przyrodniczy „Mrówki Polski, a szczególnie Pomorza”. Wstęp wolny. O liczny udział członków jak i sympatyków prosimy Zarząd.

— Dla szoferów! We wtorek 16 bm. ks. prał. Szuman wygłosi wykład o alkoholizmie w auli szkoły wydziałowej, pl. Św. Katarzyny, o godz. 19, na który wszystkich szoferów i właścicieli samochodów zaprasza zarząd Klubu Szoferów.

— Na Flotę Narodową wpłacił w administracji naszego pisma Dyon Pomiarów Artylerji Podgórź kwotę 30 zł.

Na białym czworoboku

Szyb L. 23.

W najbliższych dniach ukaże się na ekranie najpiękniejszego w Toruniu kina D. Ż. „Mars” wspaniały dźwiękowiec polski pod t. „Szyb L. 23” — osnuty na tle powieści Jerzego Kosowskiego.

Film ten zrealizował Leonard Buczkowski, muzykę opracował Henryk Wars.

W rolach głównych wystąpią: Baska Orwid, Jerzy Marr, Wiesław Gawlikowski oraz tenor opery warszawskiej Adam Dobosz. Piosenki w wykonaniu chóru Warsa.

Film Szyb L. 23 wyświetla obecnie jedno z największych kin stołecznych.

Nie ulega wątpliwości, że i Torunianie nie ominą okazji zobaczenia tego pięknego filmu rodzimej a rozwijającej się w tak szybkim tempie produkcji.

Uroczyste poświęcenie żłóbka dziennego

Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet

W ub. niedzielę odbyło się w lokalu Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet przy ul. Łaziennej 24, uroczyste poświęcenie i otwarcie żłóbka dziennego dla dzieci w wieku od 15 miesięcy do 4 lat, urządzonego przez Związek.

Uroczystość zaszczylił swą obecnością przedstawiciele władz, zaproszeni goście, oraz delegatka Zarządu Głównego p. Lis-Błomska.

Przybyłych gości powitała imieniem Związku Prac. Obyw. Kobiet przewodnicząca Związku p. mjr. Kuliczowska, dziękując gościom za uświetnienie uroczystości. „W obecnym czasie ciężkiego kryzysu — mówiła p. mjr. Kuliczowska — każdy obywatel tworzy jest specjalnie potrzebny i cenny, nie tylko jako przybytek, dowodzący, że siła ducha i energii polskiej jest silna i odporna, lecz także dla niesienia pomocy słabszym, doświadczanym przez ciężkie warunki życia, jak to ma cel w naszym żłóbku. Wiele trudu, zabiegów i kłopotu kosztowało uruchomienie takiej małej komórki życia społecznego — jakim jest żłóbek, mogą poświadczyć jako przewodnicząca, do której referat Opieki nad Matką i Dzieckiem zwracał się z relacjami o postępach swej pracy. W wysiłkach naszych jesteśmy pozostawione własnym zabiegom i inicjatywie, gdyż społeczeń-

stwo, miastety jeszcze z małym zaufaniem odnosi się do bezinteresownej pracy i inicjatywy Z. P. O. K. dla narodu i państwa. Mamy nadzieję i silne przekonanie, że ofiarna praca nad utrzymaniem tej pożytecznej placówki zjedna nam przychylność władz i zaufanie ludności.”

Po przemówieniu przewodniczącej p. mjr. Kuliczowskiej ks. Ponka dokonał poświęcenia żłóbka, poczem goście zwiedzili żłóbek oraz kuchnię dla inteligencji, urządzoną i prowadzoną również przez Związek Prac. Obyw. Kobiet, mieszczącą się w tym samym gmachu.

Żłóbek urządony jest wzorowo i składa się z 4 obszernej pokoi, przy czem dwa przeznaczone są na sypialnie dla dzieci, a dwa na pokoje zabaw. Dzieci spędzają czas w żłóbku pod opieką specjalnej pielęgniarki, otrzymując pożywienie.

Inicjatywa Zw. Prac. Obyw. Kobiet niewątpliwie spotka się z uznaniem całego miejscowego społeczeństwa. Brak żłóbka dziennego dla dzieci odezwuwały dotkliwie matki, które pracować muszą na utrzymanie rodziny, a które zmuszone były dzieci swe pozostawiać bez opieki.

Z życia Związku Zawodowego Pracowników Miejskich

Roczne walne zebranie

W sali „Strzelnicy” odbyło się w ub. sobotę w godzinach popołudniowych roczne walne zebranie członków Związku Zawodowego Pracowników Miejskich. Zebranie zagał witając licznie przybyłych członków, oraz przedstawicieli prasy przez Związku p. inż. Roth.

Pismo nasze reprezentował red. Danielewski.

Marszałkiem zebrania wybrany został p. Stanisław Kince. W skład prezydium weszli pp. Buntkowski i Rutkowski jako ławnicy, oraz pp. Grzeszkowiak i Śludziński jako sekretarze.

Po załatwieniu formalności wstępnych zebrania wysłuchali sprawozdań z działalności Zarządu w roku ubiegłym, które zdawali kolejno poszczególne członkowie Zarządu, a więc sekretarz p. Solecki, skarbnik p. Rozwadowski i bibliotekarz p. Lipski. Bilans działalności Zarządu w roku ub. przedstawił w swoim sprawozdaniu prezes p. inż. Roth. Rok miniony był jednym z najcięższych w życiu organizacji. Najdotkliwiej dotknęła ogół urzędników 15-procentowa obniżka poborów. Starania tak Zarządu Związku, jak i Zarządu Głównego w tej sprawie nie odniosły żadnego skutku. Wielką zasługą Zarządu jest rozszerzenie i uruchomienie działalności Kasy Pożyczkowej. W roku ub. obchodzono uroczystość 10-lecie istnienia organizacji. Zebrań odbył Zarząd 34, zebrania plenarnych odbyło się w roku ub. 8. Związek liczy obecnie 217 członków. Pożyczek udzieleno członkom w roku ub. na sumę 30.433,45 zł. Stan Kasy Pożyczkowej wynosi 405,43, stan Kasy pogrzebowej 791,71 zł. Stan majątkowy Związku przedstawia się następująco: wartość inwentarza 2.421,80 zł., biblioteki 1.956,25 zł. Biblioteka posiada 259 dzieł. Po wysłuchaniu sprawozdania p. Piątkowskiego w imieniu Komisji rewizyjnej, uchwalono Zarządowi absolutorjum.

Dłuższą i ożywioną dyskusję wywołała sprawa preliminarza budżetowego na rok 1932, oraz sprawa obniżenia składki członkowskiej z 1,50 zł. na 1 zł. Po dłuższej dyskusji uchwalono preliminarz budżetowy w brzmieniu, przedłożonym przez Zarząd, zamykający się po stronie dochodów i rozchodów sumami 4.080 zł., przy czem zalecono Zarządowi stosowanie jak najdalej idących oszczędności. Wysokość składki członkowskiej ustalono na 1,50 zł. miesięcznie.

W dalszym ciągu zebrania zatwierdzono przedłożone przez zarząd zmiany przepisów, dotyczących tworzenia i zarządzania „Funduszem Pożyczkowym Związku”. Czysty zysk „Funduszu Pożyczkowego” w wysokości 1/5 przelano na fundusz rezerwy, poczem uchwalono regulamin Sądu koleżeńkiego i Komisji rewizyjnej.

Po krótkiej przerwie przystąpiono do wyboru nowego Zarządu. Prezesem wybrany został ponownie p. inż. Ferdynand Roth. W skład Zarządu weszli ponadto pp. Damian Lipski jako wiceprezes, Solecki sekretarz, Maruszewski zast., Rozwadowski skarbnik, Nalazkowski zast., Wincenty Lipski bibliotekarz, Wamka zast., oraz jako ławnicy pp. Drażkowski, Beszczyński i Andruszkiewicz. Do Komisji rewizyjnej wybrano pp. Piątkowskiego, Kalwasiańskiego i p. Kincego, jako zastępców pp. Lendziona i Buntkowskiego. Do Sądu Koleżeńkiego weszli pp. asesor Kirstein, Al. Jankowski i Faleński jako członkowie, jako zastępcy pp. Jankowski, Groszewski i Lukaszewski.

W wolnych głosach omawiano cały szereg spraw natury wewnątrz-organizacyjnej, poczem po 4 godzinnych obradach przewodniczący zebranie solwował.

Zjazd Delegatów Stow. Właścicieli Nieruchomości

Województwa Pomorskiego

W ub. niedzielę odbyło się w sali „Dworu Artusa” w Toruniu nadzwyczajne walne zebranie delegatów Stowarzyszeń Właścicieli Nieruchomości Województwa Pomorskiego. W obradach Zjazdu udział brał m. in. p. Janikowski, prezes Związku Zrzeszeń Właścicieli Nieruchomej Miejskiej w Warszawie. Prócz członków Zarządu Związku Wojewódzkiego następujące Stowarzyszenia były przez swoich delegatów reprezentowane: Brodnica, Chełmno, Chełmża, Grudziądz, Kartuzy, Kowalewo, Lubawa, Starogard, Świecie, Tezew, Toruń i Wąbrzeźno. Marszałkiem wybrano p. prezesa Janikowskiego, sekretarzem p. J. Makowskiego.

Odczytany protokół z poprzedniego walnego zebrania przyjęto bez zmian. Kolei sekretarz zdał sprawozdanie z działalności Związku Stowarzyszeń Właścicieli Nieruchomości Woj. Pomorskiego w Toruniu za rok 1931 tudzież sprawozdanie finansowe, poczem złożyła swoje sprawozdanie Komisja Rewizyjna, wnosząc o udzielenie Zarządowi i wydawnictwu absolutorjum.

„MIESZCZANIN POMORSKI”

STRUMYKOWA 3
LUX Przebój sezonu!
Przepiękna operetka filmowa
Kino dźwiękowe
DOLLY Śpiew, śmiech, tańce. Miłość. W rol. gl. Dolly Haas.
Ceny: łoża 1,80, l. m. 1,30, II. 80 gr. szereg. 50 gr. Początek o godz. 5, 7 i 9-tej. W święta o 3, 5, 7 i 9

W 650 rocznicę przyłączenia Pomorza do Polski

Uroczyste nabożeństwo dzięczynne w kościele św. Jana

W dniu wczorajszym, z okazji 650 rocznicy testamentu ostatniego księcia pomorskiego Mestwina II, który zespolił Pomorze z Polską, odprawione zostało w kościele św. Jana o godzinie 9,30 uroczyste nabożeństwo.

Uroczystą mszę św. odprawił ks. prałat Wyśiński w asyście ks. Gogi i ks. Ponki.

W uroczystym nabożeństwie wzięli udział przedstawiciele władz z p. wicewojewodą pomorskim dr. Seydlitzem na czele, tudzież delegacje miejscowych towarzystw ze sztandarami, oraz tłumy wiernych. Wśród przedstawicieli władz zauważyliśmy m. in. kuratora Okręgu Szkolnego Pomorskiego p. dr. Pollaka, prokuratora S. O. p. Studnickiego, p. Starostę Krajowego Łąckiego, p. Prezydenta miasta Bolta, p. Prezesa Izby Rolniczej Ślesien-Tempkiego, p. Starostę Grodzkiego Staniszwskiego, oraz licznych oficerów p. p. z komendantem I Komisarjatu kom. Głuchowskim na czele.

Gry sportowe w Toruniu

Sezon gier sportowych w pełni. Każda niedziela przynosi coraz to nowe, coraz ciekawsze spotkania. W sali Szk. Pch. Art. spotkały się zespoły Szk. Podch. Mar. Woj. i gimnazjalnego klubu sportowego, które rozegrały spotkanie w siatkówce i koszykówce. W siatkówce lepiej dysponowani podchorążowie pokonali zespół gimnazjalny 30:31 (15:9), zaś w koszykówce zwyciężyli uczniowie, bijąc marynarke 18:13 (16:5)

G. K. S. II pokonał Drużynę Błękitną w koszykówkę 13:1.

W spotkaniu koszykówki SP. Mar. Woj. pokonała SP. Art. 18:13.

Sukces hokeyistów GKS.

Rozegrany na torze GKS. mecz hokeyowy pomiędzy GKS i TKS II. dał wynik 6:4 (3:0, 0:2, 3:2) na korzyść GKS. Bramkami podzielili się dla GKS Stapf (4) Świec i Maćkowski dla TKS. Wiśniewski (2) Ratajczak i Zieliński. Na wyróżnienie zasługują Stapf i Świec. Sędzia p. Gonczewicz dobry.

Na ringu

Zwycięstwo bokserów Gryfu

W ubiegłą niedzielę gościła w Toruniu bokserska drużyna Polonji bydgoskiej i rozegrała spotkanie z WCZS Gryfem przegrywając 1:3 Drużyna Polonji przyjechała jednak zdekompletowana przez... grupe grasującą w najlepszym po całej Rzplitej.

Wyniki walk były następujące. Walki wewnętrzno-klubowe:

Waga papierowa — Ernest (G) — Śmigiel (G) Wygrał na punkty Ernest.

Waga kogucia — Styranowski (G) — Dybski (G) Remis. Obydwaj przedstawiają dopiero materiał na bokserów.

Waga musza — Serożyński (G) — Walkowski (P). Wygrywa w. o. Serożyński z powodu nieprzybycia przeciwnika.

Walka kogucia Grabowski II (G) — Bogacki (P). Zwycięza na punkty Grabowski. Bogacki ma słabe pojęcie o boksie za to doskonale zna się na zapasach.

Waga piórkowa Grenda (G) — Ziółkowski (P) Grenda pewnie wypunktował swego przeciwnika.

Waga lekka Zacharek (G) — Tykwiński (P). Po furjackim początku Tykwiński w drugiej rundzie poddał się.

Waga półśrednia Grabowski I (G) — Mueller (P). Mueller poddał się w 1szej rundzie.

We wadze średniej Jeziorski (G) zremisował po ładnej walce z Waliszewskim (P)

Waga półciężka Kontowski (G) — Opiński (P). Kontowski zwycięża walkowerem z powodu nieprzybycia Opińskiego. W walce towarzyskiej Kontowski zremisował ze swoim kolegą klubowym Szeffera. Publiczności 600 osób. Sedziował na ringu dobrze p. Krakowski z Grudziądza na punkty Kościelski i Grabowski II.

Chelmo

— Kino dźwiękowe w Chelmie. Dyrekcja kina „Halka” instaluje aparat dźwiękowy systemu taśmowego. Premiera filmu dźwiękowego odbędzie się w czwartek dn. 18 bm. — Jako pierwszy wyświetlany będzie, cieszący się niebywałym powodzeniem, wspaniały film pt. „Parada miłości” z Mauricem Chevalierem i Jeanette Mc Donald na czele.

— Przedstawienie dla dzieci i młodzieży urzędu dnia 21 bm. Rodzina Wojskowa w kinie „Halka”. Początek o godz. 2,30 popoł. Zapowiada się niezwykle piękny program z tańcami ludowymi wykonanymi przez dzieci z przedszkola i panie z Rodziny Wojskowej.

— Ruchoma wystawa artystyczna robót ręcznych odbywa się począwszy od niedzieli 14 bm. do środy 17 bm. włącznie, na auli gimn. męsk. Wystawa urządzona staraniem Związku Prac. Obyw. Kobiet w Kołomyi. — Wstęp bezpłatny. Na wystawie można nabyć na dogodnych, na raty warunkach, piękne rzeczy, jak firany, story, kapy na łóżka itp. wykonane ręcznie.

— Osobiste. Wręczenie dyplomu honorowego członka pomorskiego drukarstwa sennorowi p. Fijałkowi przez specjalną delegację z Torunia odbyło się w niedzielę dn. 14 bm. W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz państwowych, miejskich i liczni przedstawiciele społeczeństwa.

— Państwowe gimnazjum męskie otrzymało imię Króla Kazimierza Jagiellończyka. Imię to wybrał sobie zakład dlatego, że za czasów tego króla zaczął się w ziemi chelmińskiej ruch polonizacyjny z powstaniem t. zw. „Związku Jaszczurczego”, dążący do rugowania z Pomorza Niemczyzny. Oficjalna uroczystość, połączone z manifestacją odbędzie się dnia 10-go kwietnia br.

— Z żalobnej karty. Umarł po operacji na ślepą kiszki w tut. lecznicy powiatowej ks. Józef Baumgart, wyświęcony przed 2 laty. Sp. zmarły był wychowankiem tut. gimnazjum.

— W ostatnich dniach rozstało się z tym światem 2-ech uczniów tut. zakładu Franciszek Zander ucz. kl. VII i Jan Zyczeńko ucz. kl. V. Obaj byli dobrymi uczniami i rokowali na przyszłość duże nadzieje.

— Zebranie Zarządu Pow. Związku Strzeleckiego. W ostatnich dniach odbyło się zebranie Zarządu Pow. Związku Strzeleckiego, z powodu wyjazdu z Chelma niektórych członków zarządu jak pp. prof. Woźniaka i prof. Babskiego, nastąpiła reorganizacja zarządu. Na miejsce ustępujących zaproszono do zarządu pp. naczelnika stacji Mokwę w char. skarbnika i prof. Stan. Sobczaka na referenta wychowania obywatelskiego. Zarząd po ożywionej dyskusji postanowił urządzić dla członków uroczysty obchód imienia Marszałka Piłsudskiego z wykładem prof. Sobczaka oraz pomysłać nad imprezą, która przyniosła jakis dochód na urządzenie świetlicy i innych związanych z organizacją wydatków. Poza-

33-ci oddział Zw. Strzeleckiego w powiecie brodnickim

Dnia 10 bm. odbyło się w szkole powszechnej w Pokrzydowie organizacyjne zebranie Zw. Strzeleckiego. Do zebranej gromadnie młodzieży przemówił pow. ref. wych. obyw. przedstawiając historię, cele i zadania Z. S. w dobie obecnej.

Zebrana młodzież gremjalnie uchwaliła, aby utworzyć oddział Z. S. w Pokrzydowie. Po zapisaniu się na członków oddziału powierzono obowiązki komendanta ob. Koppisteckiemu, a obowiązki referenta wych. obyw. ob. Kopańskiemu, nauczycielowi.

Prezesem nowopowstałego Towarzystwa Przyjaciół Z. S. w Pokrzydowie wybrano obyw. Bałachowskiego — kierownika szkoły.

Oddział w Pokrzydowie otrzyma w najbliższych dniach karabiny ćwiczebne i amunicję, oraz sprzęt świetlicowy.

W powiecie brodnickim zostaje już tylko kilka wiosek, w których mają powstać oddziały. Cały lud pomorski widząc rzetelną pracę organizacyjną, tak w dziedzinie przysposobienia wojskowego, wychowania fizycznego, obywatelskiego, oraz kulturalno-ows. atowego manifestacyjnie garnie się pod

sztaandary Związku Strzeleckiego. Młodzież przedpoborowa idzie do oddziałów ćwiczebnych, a starsi do Tow. Przyjaciół Z. S. Jesteśmy głęboko przekonani, iż hasło twórcy Zw. S. Marszałka Piłsudskiego „każdy obywatel żołnierzem — każdy żołnierz obywatelem” na bastionie pomorskim znajdzie niedługo całkowite zastosowanie.

Jak Związek Strzelecki z przed wojny za najgłówniejsze swe zadanie wziął wywalczenie Niepodległości, tak ten sam Związek w dobie obecnej, jako godny spadkobierca cnót i hasła przedwojennego Strzelca postanowił krwawo zdobytą wolność Państwa Polskiego utrzymać i ugruntować, oraz wynieść Je do większych Mocarstw Europy. Chlubnie cel swój osiągnęli pierwsi strzelcy i współcześni również spełnia swe zadanie.

Są przecież nieodrodnymi spadkobiercami „pierwszych” hołdują tej samej ideologii Józefa Piłsudskiego: „Dobro Rzeczypospolitej najwyższym prawem strzeleckiem!” Wszystko dla Państwa!

otworzono lekcyjne i zapasniczą, których kierownikiem został prof. Dubalewicz z K. K. Nr. 2.

— Inspekcja pow. Starostwa przez p. Wojewodę Kirtklicha odbyła się w ostatnich dniach.

— Zniesienie Kasy Skarbowej w Chelmie. Z dniem 31 grudnia 1931 zniesiona została Kasa Skarbowa w Chelmie, jako samodzielna administracyjnie jednostka i wcielona w skład Urzędu Skarbowego w Chelmie. Odtąd Kasa Skarbowa będzie tworzyła dział rachunkowo-kasowy przy Urzędzie Skarbowym i stanowiła część Urzędu Skarbowego pod nazwą „Kasa Urzędu Skarbowego w Chelmie”. Kasa będzie wykonywała te same czynności, jakie wchodziły dotychczas w zakres jej działalności, a zatem będzie wykonywała czynności kasy poborowej z prawem wyplat.

— Z życia Chelm. Hufca harcerek. — W ostatnią niedzielę odbyła się w auli i szkoły powsz. harcerek akademja merska z okazji dostępu Polski do morza. Na akademji okolicznościowe przemówienie wygłosił ks. kapelan Jan Manthay. Po odczytaniu apelu morza nastąpiły popisy poszczególnych drużyn. Wyrosła się V żeglarska drużyna żeńska, odśpiewaniem morowej piosenki o harcercach. — O godz. 8,45 odśpiewaniem modlitwy harcerek zakończono akademję.

— Z posiedzenia Straży Pożarnej. Posiedzenie Zarządu Chelmińskiej Straży Pożarnej odbyło się w ub. tygodniu przy współudziale

członków pp. star. Ossowskiego, Makowskiego, Wawrzyniaka, Cizmowskiego, Goleni, Grochockiego i Szupryczyńskiego. Zarząd Wojewódzki reprezentował p. inspektor Kaszewski z Grudziądza. Po doreczeniu członkom odpisu protokołu z ost. posiedzenia dh. Szupryczyński odczytał sprawozdanie z zakupu samochodu do samochodu pożarnego oraz z poświęcenia samochodu strażackiego w Chelmie a także sprawozdanie ze zjazdu Rady Wojewódzkiej w Toruniu.

Dłuższy czas dyskutowano nad preliminarem budżetowym na rok gospodarczy 1932-33. Ostatecznie uchwalono budżet w wysokości 10.759 zł. W związku z komunikatem Zarządu Wojewódzkiego w sprawie 14 dniowego kursu strażackiego w Grudziądzu przy Ochotn. Straży Pożarnej, postanowiono wydelegować na sekret. dh. Szupryczyńskiego, co do którego istnieje pewność, że będzie mógł poświęcić się pracy strażackiej i będzie prowadził wykszolenie w powiecie. O wyborze drugiego kandydata zadcęduje Prezydium Zarządu.

Pozatem załatwiono szereg pism wiejskich straży ogniowych o udzielenie subwencji. Po daniu Ochotniczej Straży Ogn. w Chelmie i Małem Czystem w sprawie nadania kilku członkom odznaczenia za 10 wgl. 20 letnią pracę na polu pożarnictwa, postanowiono przesłać do właściwego załatwienia Związkowi Wojewódzkiemu. Po omówieniu szeregu spraw dotyczących życia organizacyjnego Straży Pożarnej, przewodniczący zamknął posiedzenie.

Gieldy

Warszawskie notowania walutowe.

z dnia 15 II, 1932 r.

Tranzakcje	Sprzedż	Kupno
WALUTY.		
DEWIZY.		
Dolary St. Zjedn.		8,89 1/2 — 8,85 1/2
Belgia		124,71 — 124,09
Białogrod		—
Bukareszt		—
Gdańsk		174,13 — 173,27
Holandja		361,90 — 360,10
Kopenhaga		—
Londyn		31,03 — 30,74
Nowy York		8,93 — 8,89
Nowy York teleg.		8,935 — 8,895
Paryż		35,24 — 35,06
Praga		26,46 — 26,34
Sztokholm		—
Szwajcaria		174,58 — 173,72
Wiedeń		46,63 — 46,17
Berlin (w obrotach nieofic.)		211,95

Notowania ziemiopłodów w Poznaniu

Dostawa bieżąca, parytet Poznań, handel hurtowy

za 100 kg. z dn. 15 II, 1932 r.

Zyto nowe suche	22,75 — 23,25
Pszenica	24,00 — 24,50
Jęczmień	19,50 — 20,50
„ zwyczaj. przemiał	23,25 — 23,25
Owies pastewny	19,50 — 20,00
„ „ 65%	35,50 — 36,50
„ pszenna 65%	36,50 — 38,50
Otręby żytnie	14,50 — 15,00
„ pszenne	14,00 — 15,00
Rzepak	32,00 — 33,00
Wyka	22,00 — 24,00
Peluszka	21,00 — 23,00
Groch Wiktorja	23,00 — 26,00
Lubin niebieski	12,00 — 13,00
„ żółty	16,00 — 17,00

Notowania ziemiopłodów w Berlinie

Ceny w R.M. Zboże i nasiona ostatec. za 1000 kg.

inne za 100 kg. z dnia 15 II, 1932.

Pszenica nowa	246 — 248
Zyto nowe	195 — 197
Jęczmień jary browar.	162 — 169
Jęczmień przem. pastewny	154 — 158
Owies marchijski nowy	144 — 151
Mąka pszenna	29,75 — 33,75
Mąka żytnia 70%	27,85 — 29,50
„ 60%	—
Otręby pszenne	9,60 — 9,90
„ żytnie	9,60 — 9,90
Groch Victoria	21,00 — 27,50
Groch drobny jadalny	21,00 — 23,50
Groch pastewny	15,00 — 17,00
Peluszka	16,00 — 18,00
Bób	14,00 — 16,00
Wyka	16,00 — 19,00
Lubin niebieski	10,00 — 12,00
Lubin żółty	14,50 — 16,00
Seradela nowa	24,00 — 30,00
Kuchy rzepakowe	—
Kuchy lniane	11,20 — 11,30
Wytłoki suche krajowe	7,80 — 8,00
„ z buraków cukr.	—

Dnia 13 bm. zmarł po długiej i ciężkiej chorobie pracownik tut. Wydziału

TOMASZ GLURA

W Zmarłym tracimy wzorowego i gorliwego pracownika.

Pogrzeb z kaplicy Nowego Cmentarza Farnego, odbędzie się w dniu 16 bm. o godzinie 17-tej.

Magistrat m. Bydgoszczy Wydział IX.

Kilka używanych

pianin

sprzeda na dogodnych warunkach

B. Sommerfeld, Grudziądz
Grobłowa 2.

Ostąpiłem się jako

ADWOKAT

Tel. 428. w Grudziądzu Rynek 17

W. Andrzejewski

b. Sędzia
a. u Grodzkiego.

Baczność zachować!!

Biurowe informacyjne, prawnicze i tłumaczeniowe
Leon Hubel, Gdańsk,
Paradiesgasse 5.

załatwia wszelkie dochodzenia, obserwacje specjalny wydział rozwodów małżeńskich — skargi, reklamacje, zażalenia itp. Tłumaczenia w niemieckiej, polskiej, czeskiej, ukraińskiej i rosyjskiej mowie. Godziny przyjęć codziennie od 3—7 9—11 godz.

Stroiciel Koncertowy

przybył z mojej fabryki na kilka dni.
Strojenie pianin i fortepianów
proszę odwrotnie zgłosić

B. Sommerfeld, Grudziądz
ul. Grobłowa 4.

W sobotę dn. 13 b. m. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach maszynista Elekrowni Miejskiej

Franciszek Tysler

przeżywszy lat 57.

W zmarłym straciliśmy sumiennego i gorliwego pracownika.
Bydgoszcz, dn. 15 II, 1932 r.

Elekrownie i Tramwaje Miejskie
w Bydgoszczy

Szanownym Klientom miasta Grudziądza i okolicy podaję uprzejmie do wiadomości, że

dnia 15 lutego 1932 r. przejąłem Skład mięsa i wyrobów mięsnych w Grudziądzu, ul. Długa 10.

od p. Albrechta, dawn. J. Ziel.

Proszę o poparcie mojego interesu, gdyż staraniem moim będzie Szan. Klientelę zadowolić pierwszorzędnymi wyrobami.

Władysław Olszewski
475 mistrz rzeźniczy.

Zgubiony

paszport zagraniczny na nazwisko Moszek Luksenberg wydany przez Generalny Komisariat w Gdańsku unieważniam.

Zgubiony

wykaz osobisty na nazwisko Klara Zabłudowska wydany przez Komisariat Generalny w Gdańsku unieważniam.

Restauracja „Pod Strzechą”

w Bydgoszczy
jeden lokal rozrywkowy
Codziennie Występy Artystyczne
Confrencier Mrozowicz
1102

Dywanów

parę w dobrym stanie za gotówkę, okazjynie kupię. Oferty pod dywan do „Par” Bydgoszcz Dworcowa 54. 1104

Wózki

dziecięce poleca „Fabryka Wózków Dziecięcych” Bydgoszcz 3-go Maja 12. Reperacje. 1103

Hipoteki

oraz pożyczki budowlane dla Gdańska i Polski w każdej wysokości z Kasy Budowlanej do otrzymania **Gdańsk, — Am Jacobsstor 12, IV. u H. Zinka.** Godziny przyjęć codziennie od 4,30 po poł.

DZWIĘKOWE KINO
ŚWIATOWID
Dziś i dni następne!

Najnowszy 100 proc. gigantyczny dźwiękowiec wojenny przewyższający film „Na zachodzie bez zmian”
„FRONT ZACHODNI 1918 r.”
(Najczystszy) W rolach głównych: Fritz Kampers, Gustaw Diersal i tysiące statystów.

TODUŃ **DZWIĘKOWE KINO**
PALACE
Dziś i dni następne!

Najwspanialszy film świata w nowym opracowaniu dźwiękowym z udziałem najlepszych chórów świata
„Król Królów” UWAGA! Biletu znikome bez względu na wiek.

Kawę!!
Kawę!!
Kawę!!
tylko w nowoczesnej
Palarni kawy
ARACZEWSKI
TORUŃ
Chętnińska przy Rynku.

Korous podofic.
63 pułku piech. wydzierżawi Kasyno podof. informację udziela zarząd. Oferty z kaucją 200 zł. składać do dnia 29.II. 33. Toruń Zarząd.

Skład
z mieszkaniem w Podgórzu dobre położenie k. Torunia nadający się na każde inne przedsiębiorstwo do wynajęcia adres wskaże „Dzień Pomorski” Toruń 1244

15-go **„Bławat”** **12.50**
właśc. **Marjan Orchowski**
Toruń, Szczęka 36
W nowo powiększonym składzie po niebywale niskich cenach!

Twed z jedw. mtr. 1.95	Popelina weł. mtr. 1.95	Crape de Chine metr 5.90	Fianela biała róż niebieska mtr. 1.05	Kołdry watow. 12.50
Twed z jedw. 2.10	Popelina „ „ 2.50	Meteor mtr 8.50	Fianela na bluzki mtr. 0.88	Firany mtr. 0.70
Szewiot 100 cm. wełn. od 1.50	Rypsy weł. prima 3.50	Crape Georgette mtr. 5.50	Fianela prima metr 1.25	„ na okno 6.85
	Georgette weł. 4.90	ditto 6.50		Kapy na łóżka 3.95

Wielka ilość resztek wełn. stosownych na bluzki i suknie 50% niżej ceny zakupu.

RAZ 2495
spróbować znaczy
ARACZEWSKIEGO
KAWĘ
stałe kupować.

Okazja
Sprzedaż korzystnie: gabinet męski dębowy, (bielbiletka, biurko i fotel) sy-pialkę dębową i orzechową kompletne, oddzielnie: szafy, bieliźniarki, łóżka, stoły, kanapy, leżanki, fotele, za-stawę stołową na 12 i 6 osób, wirówki do mleka, maszynę do prania, maszyny do szycia, rowery, zegary, obrazy, garderobę męską, damską, obuwie męskie, damskie i dziecięce oraz wiele innych rzeczy.
Sklep Okazjny
Grudziądz, ul. Narutowicza 15. [221. 447

Zanim
kupisz nowe, zajdź do „Okazjopolu” obejrzeć używane jadalnie syplalnie, pojedyncze meble jak łóżka, stoły, szafy, lustra, rowery, maszyny do szycia, patefony, siodła oficcerskie przepi-sowe, elektrofluxy do odku-rzania, futra męskie i dam-skie jak nowe, płaszcz, ubra-nia, obuwie, powózka paro-konna, sortownicę do kaszy, teodolit uniwersalny, opalo-graf oraz wszelkie używane rzeczy za bezcen.
„Okazjopolu”
Grudziądz, Plac 23 Stycznia 28 (dawn. nr. 14) w pod-wórzcu. 347

Wypredaż
celem opróżnienia
żelaza
użytkowego
itd. używanego, jednak dobre utrzymanego po najniższych cenach.
S. A. Hoch
GDAŃSK
Johannisstrasse 29/30
Telefon 244 15.

Skład
nowocześnie urządzonego w dobrym położeniu do wy-najęcia. Oferty do Admi-nistracji „Dzień Pomorski” pod Nr. 1243.

Skradziony
portfel, dowód osobisty, książeczkę wojskową, bez-platny bilet kolejowy na 5 osób z Chyloniz do Wierzb-nika, kwit na wagon 15-tonowy ze stacji Chilonia do Wierzbnika, ważny do 13 kwietnia, weksle i inne papiery, uniwersałm. Wa-lerja Wagner.

REPERTUAR
TEATRU TORUŃSKIEGO
We wtorek, dnia 16 bm. o godz. 20-tej
Papa Kawaler
Komedja w 7 obrazach Childs Carpenter'a

W srode, dnia 17 bm. o godz. 20-tej
Przedstawienie dla wojska
Papa Kawaler
Komedja w 7 obrazach Childs Carpenter'a.

W czwartek, dnia 18 bm. o godz. 20-tej
Przedstawienie zakupio-ne przez pocztowców
Papa Kawaler
Komedja w 7 obrazach Childs Carpenter'a.

TORUŃ

PRZETARG PRZYMUSOWY
Na zasadzie par. 33 instrukcji o przymusowym ściąganiu państwowych podatków i opłat z dnia 17 maja 1926 r. (Dz. Urz. M. Sk. Nr. 15) podaje do wiadomości ogólnej, iż dnia 23 lutego 1932 r. o godz. 10 rano na rynku w Toruniu odbędzie się sprzedaż z licytacji jednego samochodu osobowego marki „Protos” za natychmiastową zapłatą w gotówce najwięcej oferującemu.
Toruń, dnia 15 lutego 1932 r.
Kierownik Urzędu Skarbowego w Toruniu.

PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w Czarnemlewie i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Czarnemlewo karta 176 na imię Tomasza Malickiego, stanowiąca gospodarstwo rolne z zabudowaniami obszaru 41.55.87 ha. Czysty dochód według matryki podatku gruntowego 45.50 talarów zostanie w drodze egzekucji dnia 26 kwietnia 1932 r. o godz. 12 wystawiona na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój Nr. 7.
5 K. 74/31. 1250
Toruń, dnia 3 lutego 1932 r.
Sąd Grodzki.

BYDGOSZCZ

PRZETARG PRZYMUSOWY
We wtorek, dnia 16 lutego 32 r. o godz. 11-tej przed południem sprzedawcą będą przy ul. Śniadeckich 45 stary numer najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą: 1 maszynę do pisania D. W. F.
Łuczka, kom. sąd. w Bydgoszczy.

PRZETARG PRZYMUSOWY
We wtorek, dnia 16 lutego 32 r. o godz. 12-tej przed południem sprzedawcą będą przy ul. Sienkiewicza 21 najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą: 1 pianino, 1 maszynę do szycia swetrów „Singer”, 3 maszyny trykotarskie, 2 stojaki, 1 nawijacz, 1 stół, 1 biurko, 2 krzesła okrągłe, 1 zegar z figurą, 2 stoły składowe, 1 regał zwykły, 1 regał oszklony, 1 regał składowy, 1 lustro, 1 tużin swetrów, 12 swetrów dziecięcych, 47 par pończoch, i t. d.
Łuczka, kom. sąd. w Bydgoszczy.

PRZETARG PRZYMUSOWY
Dnia 17 lutego br. o godz. 12.30 sprzedam przy ul. Św. Trójcy (Ogród Patzera) za natychmiastową zapłatą: 10 kanap obitych skórą, 1 maszynę do szycia.
J. Wierzbicki, kom. sąd. z pol. w Bydgoszczy

PRZETARG PRZYMUSOWY
Dnia 17 lutego br. o godz. 10-tej sprzedam w firmie Rawa za natychmiastową zapłatą: fotel denty-styczny, szalik do narzędzi i kocioł do topienia złota.
J. Wierzbicki, kom. sąd. z pol. w Bydgoszczy

PRZETARG PRZYMUSOWY
Dnia 17 bm. sprzedawcą będą najwięcej dającym za gotówkę przy ul. Farnej 6 w moim biurze o godz. 9.30: 4 futra damskie; przy ul. Poznańskiej 20 dawn. nr. o godz. 10.15: warsztat stolarski; przy ul. Poznańskiej 10 dawn. nr. o godz. 10.30: lustro z podstawką, szafę do ubrań, regulator, knaapę; przy ul. Grudziądzkiej 12 dawn. nr. o godz. 11: duży obraz w pozłacanej ramie; przy ul. Ks. Skorupki 83 dawn. nr. o godz. 11.30: rower męski, szafę kuchenną; przy ul. Nowodworskiej 12 dawn. nr. o godz. 12-tej: biurko dębowe, leżankę, stół zwykły, 6 regałów różnych, 2 kontuary; przy ul. Dworcowej 54 w firmie Hartwig o godz. 13.30: maszynę do pisania Remington, 10 S. 5 sieci rybbackich a 20 mtr. długości, 200 szt. mydła białego, 50 kg. mydła szarego, 60 kg. wosku do czyszczenia podłogi; przy ul. Cholonierskiego 50a dawn. nr. o godz. 13-tej: ka-napę i 2 fotele obite czerwonym pluszem.
Walkiewicz, kom. sąd. z pol. w Bydgoszczy.

PRZETARG PRZYMUSOWY
W czwartek, dnia 18 lutego 1932 sprzedawcą będą najwięcej dającym za gotówkę: o godz. 11 w Samokle-skach u p. Dembowskiego: 1 saszek żyta, 1 saszek tęcz-mienia i owsa, 1 wóz roboczy, 1 żrebec. 1 lordson; o godz. 4.30 w Kolaczkowie u p. Akonoma: 1 maciore; o godz. 10 przy ul. Krynkińskiej 10: 1 lustro, 1 bluz-1 kanapę, 1 zegar, 1 samochód osob. „Fiat”, heblar-1 W sobotę, dnia 20 lutego 1932 o godz. 9.30 w K-likowie u p. Kuslaka: 1 jalowica; o godz. 11 w Ci-żankowie u p. Zebrowskiego: 1 powózka, 8 tuczników.
Pluciński, kom. sąd. w Srubinie.

Wstęp wolny! **Ogłoszenie jednorazowe!** **Proszę wyciąć i zachować!** **W ten wolny!**

Z POZNANIA DO TORUNIA
KROK OLBRZYMIEGO SUKCESU!
Gospodynia i mężowie!
Nasi najbardziej wykwalifikowani specjaliści, którzy mówili w swej podróży okrajowej przez wszystkie większe miasta Europy do milionów gospodyń (ostatnio w Poznaniu do 17,000 zwiedzając.) przyjechali na **tylko 5 dni** do Torunia by wygłosić nasze bardzo aktualne
WYKŁADY O PRANIU
Temat brzmi: **PRANIE BIELIZNY DAWNIEJ A DZIS.**
Obowiązek do oszczędności równa się dla każdej gospodyni z obowiązkiem zwiędzania naszych wy-kładów, na których dowiemy się o
dzisiejszym sposobie prania.
Otwarta dyskusja na temat prania bielizny i płókania bielizny, czyszczenia i wywabiania plam z wszystkich tkanin. **Połączone z każdym wykładem jest nasze sensacyjne**
PRÓBNE PRANIE
zapomocą mosiężnego aparatu „TEMPO”, najtańszą na świecie maszyną ludową do prania po cenie reklamowej za zł. 50.— Proszę przynieść ze sobą suchą brudną bieliznę, także krochmaloną!
Nasz aparat wypierze 100 kołnierzy lub 50 ręczników lub
20 KOSZUL w 5 MINUTACH SNIĘCIE BIAŁO.
Nasz całkowicie w kraju wyrobiony aparat „Tempo” powinien znaleźć się w każdym gospodarstwie domowym! Polecamy specjalnej uwadze:
1. Aparat „Tempo” nie może być porównany z żadnym aparatem lub maszyną do prania, przed nami bowiem go jeszcze **nikt nie demonstrował.**
2. Aparat „Tempo” jest 9-krotnie opatentowany i przez to uwydatnia się jego nienaganne dzia-lanie i niezbedność.
3. Aparat „Tempo” jest w posiadaniu „Cechy” (Nr. 13) Instytutu gospodarstwa domowego w Warszawie. Pokazy odbędą się:
od wtorku dnia 16 lutego br. do soboty, dnia 20 lutego br. włącznie
w DWORZE ARTUSA I. p. w małej salce
dziennie przedpoł. o godz. 11, po poł. o godz. 4 i 6, wieczorem o godz. 8-mej.
Prosimy o punktualne przybycie
„WALBO” sp. z o. p. Katowice, oddz. ekspl. pat.

PRZETARG PRZYMUSOWY
Dnia 17 lutego br. o godz. 12-tej sprzedam przy ul. Św. Trójcy (Ogród Patzera) za natychmiastową za-platą: 2 wozy bełkowe.
J. Wierzbicki, kom. sąd. z pol. w Bydgoszczy

INOWROCŁAW
Rej. 5163, 4728/32.
PRZETARG PRZYMUSOWY
W piątek, dnia 19 lutego rb. o godz. 2-giej popo-ludniu sprzedam publicznie u p. Alberta Sieberta w Rojewie najwięcej dającym przy natychmiastowej za-placie: 1 maciore, 8 prosiat, 1 bryczkę żółta.
Janicki, kom. sąd. w Inowrocławiu.

Rej. 5546—5606/31.
PRZETARG PRZYMUSOWY
W piątek, dnia 19 lutego 1932 r. o godz. 9-tej przed południem sprzedam publicznie w Inowrocławiu w fir-mie R. Strunk w Inowrocławiu przy ul. Król. Jadwigi 15 za gotówkę najwięcej dającym przy natychmiasto-wej zapłacie: jedną maszynę do pisania marki „Stoewer”.
Wiśniewski, kom. sąd. w Inowrocławiu.

Rej. 5345, 5376, 5676, 5515/31. 1242
PRZETARG PRZYMUSOWY
W piątek, dnia 19 lutego 1932 roku o godz. 11-tej przed południem sprzedam publicznie w Inowrocławiu w firmie Głogowski i Syn przy ul. Marszałka Piłsud-skiego za gotówkę najwięcej dającym przy natych-miastowej zapłacie: jedną młocarnią kastę używaną Cegielski.
Wiśniewski, kom. sąd. w Inowrocławiu.

Rej. 5264/31. 1241
PRZETARG PRZYMUSOWY
W piątek, dnia 19 lutego 1932 roku o godz. 10-tej przed południem sprzedam publicznie w Inowrocławiu, przy ul. Wolkowskiego Spedytora Pań-kowego, przy ul. Poprzecznej, za gotówkę najwięcej dającym przy natychmiastowej zapłacie: jedną kom-pletną tokarnię ręczną.
Wiśniewski, kom. sąd. w Inowrocławiu.

G D Y N I A
OGŁOSZENIE. Do tutejszego rejestru handlowego oddział „A” pod Nr. 114, dnia 18 listopada 1931 r. wpisa-no firmę: Przedsiębiorstwo Budowlane Franciszek Wujewski w Gdyni. Właścicielem firmy jest Jan Wu-jewski, budowni zy w Gdyni. 1247
Sąd Grodzki w Gdyni.

OGŁOSZENIE. Do tutejszego rejestru handlowego oddział „A” pod Nr. 115, dnia 1 grudnia 1931 r. wpisa-no firmę: „Omnia” Inż. Zawadzki i Ska w Gdyni. Wspólnikami firmy są: Zygmunt Zawadzki inżynier z Warszawy i Waclaw Dominik Jasiński, przemysłowiec z Gdyni. Prokury udzielono Waclawowi Dominikowi Jasińskiemu z Gdyni. Jawną spółka handlowa. Spół-ka rozpoczęła swe czynności dnia 1 października 1931 roku. Do zastępstwa spółki jest wyłącznie upoważnio-ny inżynier Zygmunt Zawadzki w Gdyni samodzielnie. 1248
Sąd Grodzki w Gdyni.

LICYTACJA.
Urząd Celny w Gdyni sprzedawcą będzie w drodze publicznego przetargu dnia 29 lutego 1932 r. o godz. 9 towar, od których nie uiszczono należności celnych jako to:
Oleje smarowe, oleje roślinne, podwozia samocho-dowe, ryby w oliwie w opakowaniu hermetycznym, wi-no gronowe, stare opony samochodowe, przedmioty z porcelany, tkaniny bawełniane itp.
Przetarg odbędzie się w składach celnych w porcie. Bliższe dane o rodzaju towaru i ceny wywołania podane zostaną w obwieszczeniu wywieszonym w Urzędzie Celnym na tydzień przed licytacją.

PRZETARG PRZYMUSOWY.
W czwartek dnia 18 lutego 1932 r. sprzedawcą będą w drodze przetargu przymusowego najwięcej da-jącemu za gotówkę w Szembuku: 21 świń, 15 warchla-ów, 30 kur, 2 krowy, jalowica, cielak, tucznik i brycz-ka, zbiorczą licytantów o godz. 8.30 przed oberzą p. Weicherta. O godz. 14-tej w Gardeji u p. Paczkow-skiego: 1 krowa.
Kowalski, komornik sądowy w Grudziądzu.

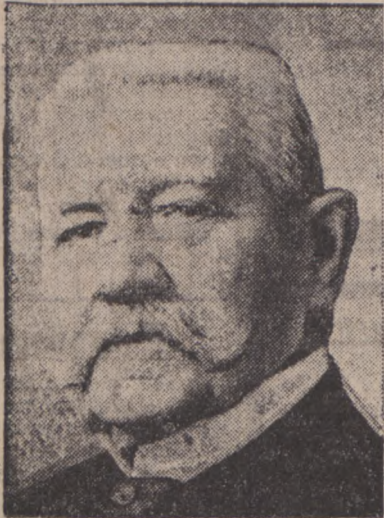
Telegramy

Z ostatniej chwili

Hindenburg kandyduje ponownie na Prezydenta Rzeszy

Berlin, 16. 2. (PAT.). Prezydent Hindenburg zgodził się kandydować ponownie na prezydenta Rzeszy.

Biurowolfa podaje oświadczenie prezydenta Hindenburga, że zgodził się na ponowne przyjęcie kandydatury z uwagi na okoliczność, że kandydatury jego domaga się nie jego stronnictwo, lecz szereg warstw ludności. Hindenburg oświadcza dalej, że w razie ponownego jego wyboru wszystkimi siłami służyć będzie odczytnie, aby zapewnić jej znaczenie na zewnątrz i pomyślny rozwój na wewnątrz. W najbliższych godzinach Hindenburg wyda proklamację, w której uzasadni przyjęcie kandydatury i w której nawoływać będzie do jedności wewnętrznej.

Prezydent Hindenburg

Berlin, 16. 2. (PAT.). Po oświadczeniu Hindenburga, że przyjmuje zaofiarowaną mu kandydaturę na urząd prezydenta Rzeszy grupa opozycji narodowej zadeklarowała swe stanowisko.

Stahlhelm ogłosił komunikat, w którym oświadcza, że zastrzega sobie wolną rękę ponieważ nie ziszczyły się warunki, od których uzależnia poparcie kandydatury Hindenburga.

Partia niemiecko-narodowa podkreśla, że zwalczanie obecnego systemu stawia wyżej aniżeli uczucia czci dla zwycięzcy z

Przesunięcie terminu składania podań o ulgi podatkowe

Ministerstwo Skarbu przesunęło dla płatników podatku dochodowego od uposażeń służbowych termin wnoszenia podań o ulgi z tytułu nowo wzniesionych budynków mieszkalnych z dnia 1 lutego na dzień 1 kwietnia roku następującego po roku, za który ulga się należy.

Z zemści podpalili stodołę

Wielce mściwym kuzynem okazał się 30-letni Józef Kurkiewicz z Puszczy pow. Wyrzysk, posuszający z dymem stodołę swego szwagra Jana Pajaka. Przyczyną zemsty Kurkiewicza była jego żona Emilia. Niezadowolona ze współżycia z małżonkiem p. Emilją, uciekła z jego domu i oddała się pod opiekę swego brata J. Pajaka. Opuściwszy Kurkiewicz próbował nakłonić szwagra, aby ten „zwrócił” mu żonę, a gdy spotkał się ze stanowczą odmową, poprzysiął zemstę. Mianowicie 24 sierpnia ub. r. zakradł się wieczorem pod zabudowania Pajaka i podpalił napelnioną zbożem stodołę, która doszczętnie spłonęła. Poszkodowany złożył w prokuraturze doniesienie na swego szwagra, wobec czego sprawa znalazła się przed sądem. Kurkiewicz przyznał się do winy, wobec czego sąd skazał go na jeden rok więzienia.

pod Tannenberga, który przyjmuje kandydaturę z rąk stronnictw systemu weimarskiego. W tej sytuacji niemiecko-narodowi nie mogą głosować na Hindenburga.

Partia Ludowa uchwaliła wszelkimi siłami mi poprzeć kandydaturę Hindenburga.

Berlin, 16. 2. (PAT.). Decyzję Hindenburga przyjęcia kandydatury na prezydenta Rzeszy wyjaśnia sytuację wewnętrznopolityczną. Niemieckie koła polityczne uważają zwycięstwo Hindenburga za rzecz prawie pewną. Prawica nie tai swego rozczarowania, że Hindenburg zgodził się przyjąć kandydaturę z rąk opozycji narodowej.

Japonia grozi Lidze Narodów

Genewa bezsilnie przupatrjuje się rzeziom na Dalekim Wschodzie

Londyn, 16. 2. (PAT.). „Daily Herald” donosi z Genewy, że Liga Narodów została przestraszona przez jednego z członków i dlatego właśnie Rada Ligi jest bezsilna i bezczynna w sprawie zatargu na Dalekim Wschodzie. Według twierdzenia sprawozdawcy genewskiego tego dziennika, Japonia w sposób pośredni i dyskretny ale bardzo stanowczy podała do wiadomości Rady Ligi, że o ile Rada poweźmie jakąkolwiek decyzję, sprzeczną z interesami Japonii, to Japonia wycofa się natychmiast z Ligi. Sytuacja ta zdaniem dziennika podrywa korzenie istnienia Ligi. Chiny mają domagać się zwolnienia zgromadzenia Ligi. Rada usiłuje ich nakłonić, ażeby wyrzekli się tego żądania, albowiem panuje obawa, że zgromadzenie, zwołane umyślnie z powodu zatargu na Dalekim Wschodzie stanie się krytycznym dla istnienia Ligi.

Naogół w Londynie zaczyna znowu wzrastać obawa, że wypadki w Szanghaju mogą sytuację zaostriżyć.

Umywają ręce...

Mocarstwa wycofują się z akcji pośredniczenia między Japonią a Chinami

(o) Genewa, 16. 2. (tel. wł.). Ze źródeł dobrze poinformowanych dowiaduje się agencja „Iskra”, że wielkie mocarstwa zdecydowały się wobec zaostżenia sytuacji w Szanghaju wycofać się z akcji pośredniczenia w zatargu zbrojnym między Japonią a Chinami.

A w Chinach biją się bez przerwy

Tokio, 16. 2. (PAT.). Ogłoszony został dekret cesarski, uprawniający do emisji bonów skarbowych na ogólną sumę 34 milionów jen dla pokrycia wydatków, spowodowanych operacjami w Szanghaju.

Szanghaj, 16. 2. (PAT.). Japończycy w dniu wczorajszym kontynuują od samego rana bombardowanie w Chapei. Oddział ochotników angielskich w koncesji międzynarodowej zmuszony był ewakuować blokhaus, znajdujący się na granicy koncesji z powodu eksplozji pocisków japońskich.

Moskwa, 16. 2. (PAT.). Korespondenci sowieccy donoszą, że Chińczycy osaczyli w Woosung desant japoński w sile 1.300 żołnierzy. Po krótkiej walce desant został podobno wzięty do niewoli.

Moskwa, 16. 2. (PAT.). Do Szanghaju przybyła 9-ta dywizja japońska wraz z artylerją i oddziałami pomocniczymi. Dywizję przywieziono z Japonii na siedmiu wielkich transportowcach pod osłoną 17 okrętów wojennych.

Paryż, 16. 2. (PAT.). Japoński generał Ujeda, dowodzący oddziałami wysuniętymi przeciwko dywizji kantońskiej udzielił wywiadu korespondentowi „Petit Parisien” w Szanghaju. Oświadczył on, że przybył nie po to, aby atakować lecz ażeby bronić cywateli japońskich, a zarazem wszystkich cywozdziołców, a nawet ludności chińskiej przeciwko chińskim władzom wojskowym. Generał zażąda niebawem od Chińczyków, ażeby odstąpili jak najdalej od Szanghaju. Jeśli tego nie uczynią, to potrafi zmusić ich do tego siłą. Generał oświadczył następ-

Rozbrojenie... przy zielonym stole obrad Konferencja genewska radzi

Genewa, 16. 2. (PAT.). W ogólnej dyskusji na konferencji rozbrojeniowej zabrał wczoraj głos turecki minister spraw zagr. Tewfik Ruhid bej. Po poruszeniu dawnych propozycji tureckich, zgłoszonych w komisji przygotowawczej, mówca formuluje w sprawie problemu bezpieczeństwa i zrównania zbrojeń poszczególnych państw tezy zbliżone do tez niemieckich, włosko-rosyjskich do zrealizowania tej równości. Turecki minister spraw zagr. omawia następnie projekt francuski, w którym widzi zaczątek międzynarodowej armii. Doprowadziłoby to do zniesienia armij narodowych. Jeżeli taką jest intencja autorów projektu, to może on zrealizować całkowite rozbrojenie i w tem rozumieniu uzyska poparcie delegacji tureckiej.

Następnie mówił przedstawiciel Norwegii

Colban. Podkreślił on potrzebę rozbudowy międzynarodowej jurysdykcji oraz międzynarodowych środków zapewnienia pokoju. Stworzenie międzynarodowej armii, któraby miała na celu ochronę pokoju da się przeprowadzić jedynie przy jednoczesnym wydatnym zmniejszeniu zbrojeń wszystkich krajów, które to zmniejszenie stanowi podstawę bezpieczeństwa. Portugalski minister spraw zagr. Branco proponuje celem zwiększenia niedostatecznego jeszcze bezpieczeństwa zawarcie międzynarodowego paktu w sprawie wzajemnego udzielania sobie pomocy wojskowej.

Delegat Holandji van Blonkand przypomniał konferencję pokojową w Hadze, stwierdzając, że urzeczywistnienie projektu utworzenia międzynarodowych wojsk ochronnych nie jest możliwe bez jednoczesnego zmniejszenia

zbrojeń wszystkich państw. Holandia domaga się bezpośredniego zmniejszenia personalnego i materialnego zbrojeń, zakazu wojny chemicznej i specjalnych broni napastwicznych, jak również zakazu bombardowania samolotów oraz używania automatycznych min na pełnym morzu.

Dalszy ciąg dyskusji generalnej odbędzie się dziś we wtorek, dnia 16 b. m. przed południem.

Genewa, 16. 2. (PAT.). W dn. 18. 19 i 20 lutego odbędzie się w Genewie t. zw. dni rozbrojenia moralnego. W ciągu tych trzech dni odbędzie się szereg manifestacji na rzecz rozbrojenia moralnego. Nad uroczystościami protektorat objął komitet pod przewodnictwem prezydenta konfederacji szwajcarskiej Motty. Wiceprzewodniczącym komitetu jest p. minister Zaleski.

Kule karabinu – „argumentem” walki wyborczej w Irlandji

Dublin, 16. 2. (PAT.). W hrabstwie Leitrim w czasie kampanji wyborczej zamordowany został wystrzałem z karabinu kandydat do parlamentu Reynold. Drugim wystrzałem zabity został oficer policji. Sprawcę morderstwa aresztowano. Zbrodnia ta, dokonana w przedmiejscu wyborów, wywarła w kraju wielkie wrażenie.

Krew ścina się w żyłach... Student morduje kolegów za... lepsze postępy w nauce

Tallin, 16. 2. (PAT.). W Dorpacie w Grand Hotelu dokonano zbrodni, która odbiła się głośnym echem wśród tutejszych kół studenckich. Student Zelber zwałił podstępnie do numeru dwóch swoich kolegów, jednego z nich zabił, drugiego śmiertelnie ranił. Powodem morderstwa miała być zawiść do kolegów, którzy czynili w naukach lepsze postępy od mordercy.

Świadek tragedji W Mayerlingu przed śmiercią podktykował synowi zeznanie

Wiedeń, 16. 2. (AT.). W miejscowości Volkersdorf pod Wiedniem zmarł pod kamerdyner arcyksięcia Rudolfa Jan Loschel. Był on ostatnim ze świadków tragedji Mayerlinga. Przed śmiercią podktykował on swemu synowi zeznanie, które odstawiają tajemnicę śmierci arcyksięcia.

Trzecią szulernię opieczętowały władze w Warszawie

(o) Warszawa, 16. 2. (tel. wł.). W nocy z soboty na niedzielę policja wykryła i opieczętowała trzecią z rzędu szulernię w Warszawie przy ul. Nowowiejskiej.

Szulernia mieściła się w mieszkaniu 2-pokojowym, w którym znajdował się salon kosmetyczno-fryzjerski.

Policja zastała w szulerni 7 osób, które aresztowano. Jak się okazało, właścicielka Szmulska odnajmowała swój pokój zwanemu szulerowi Leonowi Świąteckiemu co wieczór za 40 zł.

nie, że wydał swym żołnierzom rozkaz, ażeby unikali wszelkich zatargów z cywilną ludnością chińską, a nawet otaczali ją opieką. Generał Ujeda dodał, iż teren jego dowództwa będzie ulegał zmianie w zależności od okoliczności. Korespondent zaznacza, że generał japoński poczeka jeszcze 3 do 4 dni zanim przedsięwzięcie ataku.

<p>Ogłoszenia: wiersz milim. na stronie 7-lamowej . . . 0,25 zł w tekście na pierwszej stronie . . . 1,50 zł na drugiej i trzeciej stronie . . . 1 zł — w tekście . . . 0,60 zł Drobne za słowo 15 gr. pierwsze słowo podwójnie. Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki, komunikaty 50 gr. Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki W Gdąsku za wiersze mm na stronie 7-lamowej. 15 fen. Drobne za słowo 5 fen. — tytułowe 10 fen. Przy sądownym ściąganiu należności rabat upada. Dla wszelkich spraw spornych właściwe są Sąd w Toruniu. Za terminowy druk przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.</p>	<p>Redaktor odpowiedzialny Wacław Górnicki w Toruniu, Bydgoska 37 Red. odpowiedzialny na Bydgoszcz Józef Dobrostanski Mostowa 6 Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdąnska Wł. Cieszyński, Gdąnski, Städtgraben 6 Redaktor odpow. na Gdynię Henryk Tetzlaff, Gdynia, Grabówek Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław, Józef Dąbrowski Inowrocław ul. Poznańska 65 Redaktor odpowiedzialny na Grudziądz, Józef Stanach, Rynek 10/11 Za ogłoszenia odpowiada administracja wydawnictwa: „Dzień Pomorski”, „Dzień Bydgoski”, „Gazeta Morska”, „Dzień Grudziądzki”, „Dzień Kaszubski”, „Dzień Kulański” Nakładem i członkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu</p>	<p>Abonament miesięczny wynosi</p> <p>w ekspedycji miejscowych agencjach 3 — zł z odnośnieniem do domu w Toruniu 3,40 zł przez pocztę z odnośnieniem 3,36 zł pod opaską 4,50 zł w Gdąsku przez pocztę 2,50 zł przez chłopca 2,30 zł z odbieraniem w administracji wprost od 2 zagranicą 4 gd. 7 — zł W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie strajki), Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma PRENUMERATA „DNIA KUJAWSKIEGO” miesięcznie w administracji 2,70 zł — na pocztę już z odnośnieniem kwartalnie 9,20 zł miesięcznie 3,09 zł</p>
--	--	---